

REPUBLIKA

Rok IX LÓDŹ. SOBOTA, 5 WRZEŚNIA 1931 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr. 242

SĄDY DORAZNE W POLSCE

Wprowadzone zostały rozporządzeniem rady ministrów na podstawie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem dzisiejszym

Warszawa, 4 września.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Dziennik ustaw nr. 79 z 4 września r. b. ogłasza rozporządzenie rady ministrów z dnia 2 września r. b. o wprowadzeniu przed sądami powszechnymi na obszarze państwa postępowania doraźnego, przewidzianego w rozporządzeniu Prezydenta Rzplitej z dnia 19-go marca 1928 r.

Rozporządzenie P. Prezydenta prze-

widuje wprowadzenie postępowania doraźnego w stosunku do poniżej wyliczonych przestępstw w razie, jeżeli szerzą się one w sposób niebezpieczny dla porządku i bezpieczeństwa publicznego, lub też jeśli grozi niebezpieczeństwo takiego szerzenia się tych przestępstw. Obecne rozporządzenie rady ministrów wprowadza postępowanie doraźne w stosunku do wszystkich przestępstw wymienionych w art. 31 dekretu Prezyden-

ta Rzplitej z roku 1928 a więc między innymi w stosunku do zbrodni morderstwa i zabójstwa popełnionego na osobie urzędowej i prywatnej, do przestępstwa zaboru cudzego mienia za pomocą gwałtu i rozboju, wymuszenia dokonanego przez użycie broni, lub przez bandę, do rozniesienia uszkodzenia środków komunikacyjnych, do zbrodni zdrady stanu i szpiegostwa, do urzędowania i udziału w rozruchach, wyrobie, na-

bicia i przechowywania lub zbytu substancji wybuchowych lub przyrządów wybuchowych przeznaczonych do popełnienia zbrodni, oraz do udziału w bandzie, utworzonej w celu dokonania powyższych przestępstw.

Rozporządzenie rady ministrów wchodzi w życie w poszczególnych miejscowościach następnego dnia po podaniu go do powszechnej wiadomości we właściwym mieście powiatowym.

Francja sprzeciwi się wypłacie Niemcom 9 mld. dolarów

Waszyngton, 4 września.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Podsekretarz stanu Castle oświadczył, że jedna Francja przeciwstawia amerykańskiej propozycji wypłaty Niemcom sumy 9-ciu mld. dolarów. Jako reszty należności w wykonaniu układu niemiecko-amerykańskiego w sprawie wojenne wierzytelności wywołane pomiędzy obywatelami niemieckimi i amerykańskimi, a zwrot któremu to sumy miałyby być dokonany w drodze z pewnymi postanowieniami umow o moratorium Hoovera.

Aresztowanie b. kandydata na Prezydenta Stanów Zjedn.

Paterson (stan New Jersey), 4. 9.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Norman Thomas, który podczas ostatnich wyborów na prezydenta Stanów Zjedn. był kandydatem socjalistycznym, został tu dziś aresztowany wraz z 47 innymi osobami pod zarzutem prowadzenia niedozwolonej agitacji wśród robotników w pewnej przedsiębiorstwie, w której wybuchł strajk. Następnie aresztowani zostali wypuszczeni na wolność za kaucją.

Spadek rządu nankińskiego

jest kwestią kilku miesięcy

Tokio, 4 września.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Minister spraw zagranicznych rządu nankińskiego p. Eugeniusz Czen w wywiadzie, udzielonym prasie, oświadczył, że według jego przewidywań upadek rządu nankińskiego jest kwestią kilku miesięcy — wobec wzmocnienia rządu kantonńskiego przez grupy północne i Yena.

Wspólna akcja tych generałów z grupami płodniowemi zmusi do ustąpienia Czang-Kai-Szeka i zapewni zwycięstwo reżymowi szerokich autonomij i funkcjonalnych, jedynemu możliwemu w jego zdaniem, systemowi politycznemu w Chinach.

Paraliż dziecięcy szerzy się w Rumunii

Bukareszt, 4 września.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Z Debraczyna donoszą, że paraliż dziecięcy rozszerzył się w tak zastraszający sposób, że zamknięto na czas w całym państwie wszystkie szkoły.

Skarga niemiecka w Genewie

w sprawie incydentów przedwyborczych na Górnym Śląsku nie była rozpatrywana. — Francja zrzeka się mandatu nad Syrią.

Genewa, 4 września.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Dzisiaj po południu odbyło się posiedzenie rady Ligi Narodów. Na porządku dziennym figurowała m. in. sprawa incydentów w okresie przedwyborczym na G. Śląsku. Sprawa ta została odłożona.

Jak słychać, ze strony delegata niemieckiego poczynione są starania w celu zmiany raportu referenta — przedstawiciela Japonii. Raport przedstawiony został, jak wiadomo, na poprzedniej sesji rady Ligi i odroczony na żądania niemieckiego ministra spraw zagr.

Dłuższą debatę wywołało sprawozdanie komisji mandatowej, zawierające m. in. uwagi co do warunków, w jakich może nastąpić wygaśnięcie mandatu. W związku z tem rozpowszechniane są tu wiadomości, iż rząd francuski wystąpił

z wnioskiem w sprawie zrzeczenia się mandatu nad Syrią.

Min. Zaleski złożył sprawozdanie w kwestji urzędzenia lotniska Ligi Narodów w razie kryzysu politycznego. Przy tej okazji ustalono znak odróżniający aparaty lotnicze, pozostające w służbie Ligi Narodów. Znakiem tym będzie pozioma linja czarna na godle narodowym aparatu.

Genewa, 4 września.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Komitet redakcyjny komisji europejskiej opracował dziś raport dla zgromadzenia Ligi Narodów. Raport ten zawiera wszystkie rezolucje komitetu ekonomicznego i finansowego.

Genewa, 4 września.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Dzisiaj popołudniu nowoimianowany ambasador francuski w Berlinie Francois

Poncet złożył wizytę min. Zaleskiemu z którym dłuższy czas konferował o sprawach bieżących.

Berlin, 4 września.

Prasa niemiecka donosi, że rokowania wstępne w Genewie nad kwestją stowarów mniejszościowych na G. Śląsku i w Gdańsku przybrały dla Niemiec obrót niepomyślny.

Wg. dzisiejszych dzienników ujawnia się coraz wyraźniej, że zarówno sekretarjat generalny Ligi Narodów a zwłaszcza wydział mniejszościowy Ligi jest b. przychylnie usposobiony dla Polski.

Dyrektor biura mniejszościowego przy Lidze Narodów jest autorem raportu przedłożonego na sesji majowej Ligi, który zupełnie nie zadowolili żądań Niemiec. Obecnie mają być również czynione próby pójścia Polsce na rękę.

Awantura na giełdzie berlińskiej.

Burzliwa demonstracja maklerów przeciw przymusowym notowaniom komisarza rządowego.

Dalszy spadek kursów po „czarnym czwartku”.

Berlin, 4 września.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Przed rozpoczęciem dzisiejszego zebrań giełdy berlińskiej wybuchła na sali wielka awantura. Zgromadzeni maklerzy nieurzędowi tłumnie zaczęli krząć i protestować przeciwko zarządzeniom giełdy, wnosząc okrzyki: „Ginimy z

głodu”. „Żądamy pracy”, „Niech nie będzie żadnej giełdy, albo niech będzie po rządzie”, „Co to za giełda”. Protestujemy przeciwko przymusowym notowaniom komisarza rządowego” i t. d.

Omali nie doszło do starcia z przedstawicielami banków. Część maklerów na znak protestu opuściła giełdę. Do-

pięro przed samem posiedzeniem giełdy udało się zebrać w przyległym do sali pokoju przedstawicieli zarządu giełdy i nieurzędowych maklerów wraz z komisarzem rządowym, przyczem doszło do cichego porozumienia, a na podstawie którego maklerzy zaprzestaną obstrukcji.

Na zebraniu, zarówno przed jak i po otwarciu giełdy panowało wielkie zdenerwowanie i ogromne podniecenie. Wszyscy byli zdeorientowani.

Po wczorajszym t. zw. „czarnym czwartku” krążyły fantastyczne pogłoski o zamierzeniach polityki gospodarczej. Niepewność i nieświadomość tego co będzie uniemożliwiała obliczenie jakiegokolwiek ryzyka i zorientowania się w tem, jakie należy wydać dyspozycje.

Od pierwszej chwili ujawniła się wybitna tendencja zniżkowa. Po wczorajszym załamaniu kursy spadały w dalszym ciągu chociaż w mniejszym stopniu. Niektóre papiery utrzymały się na poprzednim poziomie. Zagranica żadnych zakupów nie czyniła.

Sprawy napadu na ambulans

pod Peczyniżnem zostali ujęci.

Lwów, 4 września.

Wszyscy sprawcy napadu na ambulans pocztowy pod Peczyniżnem, podczas którego zginął policjant Nowacki, a pocztyljon Łaszczuk został ciężko ranny — zostali ujęci.

Już wczoraj donosiliśmy o aresztowaniu na dworcu kolejowym w Stanisławowie pewnego studenta ukraińca, podejrzanego o udział w napadzie. Został on przewieziony do Kołomyj i tam w szpitalu skonfrontowany z rannym pocztyljonem Łaszczukiem. Łaszczuk

poznał w nim ponad wszelką wątpliwość jednego z uczestników napadu.

Aresztowany student ma lat 24, nazywa się Matula i jest członkiem U. O. W.

Równocześnie z nim aresztowano na dworcu w Stanisławowie pewną nauczycielkę ukraińską z pod Bohorodczan. Ponadto stwierdzono, że w napadzie brał udział syn djaka z Peczyniżna i uczeń kolomyjskiego gimnazjum — wszyscy pod wodzą studenta Matuli.

Rewizje i aresztowania wśród działaczy ukraińskich.

Boryslaw, 4 września.
(Polska Agencja Telegraficzna)

W nocy z 3 na 4 b. m. organa policji dokonały w zagłębiu naftowym i miejscowościach pow. drohobyckiego licznych rewizji u działaczy ukraińskich. Kilkadziesiąt osób zatrzymano i osadzono w areszcie. Rewizje wykryły wiele materiału kompromitującego.

Popisy lotnicze kapitana Orlińskiego w Cleveland.

Nowy York, 4 września.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Dzień Polski tygodnia lotniczego w Cleveland zamienił się w prawdziwą manifestację na rzecz Polski. Udział brało ponad 100.000 osób, w tym 5000 wychodźstwa polskiego. Popisy lotnicze kpt. Orlińskiego na płatowcu polskim wywołały olbrzymie owacje.

Obligacje komunalne i bankowe B. G. K.

Warszawa, 4 września.

W myśl statutu Bank Gospodarstwa Krajowego przeprowadził X-te losowanie następujących obligacji: 7 proc. i 8 procentowych komunalnych oraz 7 i pół proc. bankowych, opiewających na złote w złocie wg. dawnego paritetu względnie równoważność we frankach szwajcarskich, dolarach amerykańskich w złocie, funtach szterlingów i guldenach holenderskich w złocie.

Wyplata należności za wylosowane obligacje w pełnej wartości nominalnej oraz za kupony płatne dnia 1 października r. b. tak od wylosowanych jak i w oblegu będących odcinków, odbywać się będzie od 1 października r. b. w Centrali Banku Gospodarstwa Krajowego oraz we wszystkich oddziałach krajowych i zagranicznych.

Oprocentowanie wylosowanych obligacji ustaje z dniem 1 października 1931 roku.

Epidemia dżumy w Hiszpanji 40 osób zmarło

Paryż, 4 września.

Nadchodzą tu zastraszające wiadomości o epidemii dżumy, jaka szerzy się w Barcelonie. Jest to od długich dziesiątków lat pierwszy wypadek, żeby epidemia dżumy wybuchała w Europie.

W chwili obecnej jest już 150 chorych, z których 40 zmarło. W mieście panuje szalona panika, gdyż władze hiszpańskie otoczyły rogatki kordonami wojska i nikogo nie wypuszczają w obawie rozwelezenia epidemii na cały kraj. Zdrowym mieszkańcom miasta grozi więc w każdej chwili straszna choroba, przeciwko której medycyna nie zna dotąd żadnych skutecznych środków.

Nieście pomoc najbiedniejszym

I-szy Dźwiękowy Kino-Tetr

„SPLENDID“

NARUTOWICZA 20.

Dziś i dni następnych dawno nieogładana BEBE DANIELS

kocha, uwodzi, czaruje, grając i śpiewając w porywającym arcydziele dźwiękowym

„Gdy miłość się budzi“

cbok niej występują

Lloyd Huches i Montaque Love

Początek o g. 12-iej w poł. Ceny miejsc od g. 12—3 75 gr. i 1 zł.

Entuzjazm w Jugosławji z powodu ogłoszenia nowej konstytucji.

Białogród, 4 września.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Wiadomość donosząca o wprowadzeniu nowej konstytucji przyjęta została w całym kraju z największym entuzjazmem.

Szczególne silne wrażenie wywołała ona w Zagrzebiu. Na ulicach przed proklamacjami królewskimi gromadziły się olbrzymie tłumy. Prasa zagrzebska w swoich komentarzach podkreśla, iż nowa konstytucja ujęta jest w czystym duchu jugosłowiańskim i że chociażby z tego powodu spotyka się z powszechnym uznaniem.

W Skoplje ogłoszenie konstytucji przyjęte zostało z równie gorącym entuzjazmem jak i słynny manifest z 6-go stycznia 1929 roku.

W Serajewie panuje również nastroj entuzjastyczny, do którego dołącza się wielka radość z faktu mianowania Has-

sana Begowicza ministrem. We wszystkich większych miastach całego kraju odbywały się manifestacje.

★

Białogród, 4 września.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Zagrzebski dziennik „Nowosti“ na temat nowej konstytucji, proklamowanej przez króla, pisze, iż król uczynił właśnie gest, który zapewnia mu raz jeszcze niewzruszone przywiązanie całego narodu, któremu chce ułatwić normalny rozwój przy współdziałaniu zdrowych sił kraju.

Dziennik konkluduje, że manifest królewski wskazuje jasno, że ogłoszenie nowej konstytucji jest tylko umocnieniem życia narodowego i wzmożeniem pracy, w celu ostatecznego podźwignięcia ogólnej sytuacji kraju przy bezpośredniej współpracy ludu.

Strajk powszechny w Barcelonie. Dalsze starcia z policją.

Barcelona, 4 września.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Gubernator Barcelony zażądał przyśpieszenia dwóch statków, ażeby ewentualnie umieścić na nich aresztowanych.

Dzisiaj rano policja aresztowała grupę motocyklistów, którzy przybyli do miasta, oraz zarządziła specjalne środki ostrożności wokół gmachów więziennych.

Pomiędzy policją a strajkującymi, miały miejsce ponowne starcia przy czym kilka osób zostało zranionych.

Komunikacja telefoniczna z Madrytem jest przerwana. Według oświadczenia gubernatora, spokój w mieście jest zapewniony i wszelkie próby jego naruszenia będą energicznie stłumione.

Ma on nadzieję, że strajk zostanie niebawem zlikwidowany. Na prowincji panuje spokój.

„Nautilus“ w niebezpieczeństwie? Od 5 dni brak wiadomości o losach wyprawy

Londyn, 4 września.

Brak od 5 dni wiadomości o losach wyprawy kapitana Wilkina na lodzi podwodnej „Nautilus“ wzbudza wielki niepokój. Rozpoczęto już akcję ratunkową.

Premjer norweski oświadczył, iż rząd prawdopodobnie jutro rozpocznie przygotowania do ekspedycji ratunkowej. Według planów rządowych na wody podbiegunowe wysłane zostaną dwa okręty poławiaczy fok. Norwescy pod-

różnicy podbiegunowi i lotnicy, którzy brali udział w wyprawach polarnych, obradowali również nad zorganizowaniem ekspedycji ratunkowej.

Rząd norweski zwrócił się także do wszystkich radioamatorów z prośbą, aby szukali łączności radiowej z „Nautilusem“. Zwrócono się również do wszystkich okrętów, które znajdują się na wodach północnego oceanu Lodowatego, aby radiostacje okrętowe próbowały nawiązać kontakt z „Nautilusem“.

Masowe redukcje robotników w Niemczech.

Sabryki i kopalnie ograniczają produkcję.

Berlin, 4 września.

(Polska Agencja Telegraficzna)

W ostatnich dniach dokonano masowych zwolnień robotników w szeregu przedsiębiorstw, przede wszystkim w wielkich zakładach przemysłowych.

Huta „Dobrej Nadziei“ w Zagl. Ruhry zwolniła już 500 robotników, z dn. 1 października przeprowadziła ona ogólną redukcję swych pracowników i urzędników o 10 proc. Zarząd państwo-

wych zakładów górniczych w Prusach zwolnił z dn. 15 bm. 1200 robotników.

Dwa dalsze wielkie zakłady górnicze projektują zwolnienie w tym samym terminie 1000 górników. Zjednoczone zakłady stalowe projektują redukcję załóg górniczych o ok. 1000 osób.

W saksońskim okręgu włókienniczym w Kamienicy wstrzymano w ub. tygodniu pracę w 100 zakładach. Bremańskie przedsiębiorstwa wełny pracują tylko trzy dni w tygodniu, przy czym zapowiadano zwolnienie 1600 robotników.

Lekarz-dentysta

F. Horowicz-Kopciowska powróciła.

Przyjmuje od 11—2-iej i od 4—7-iej.
Moniuszki № 5, tel. 106-83.

Dziś i dni następnych.

Początek seansów o g. 12-iej w poł. Muzyka p. L. Kantora. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 gr.

Wielki bank angielski zawiesił wypłaty.

Brisbane, 4 września.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Tutejszy Bank Depozytowy zawiesił wypłaty. Pasywa sięgają 870.000 funtów. Dyrekcja banku ogłasza, że przyczyną zawieszenia wypłat było gwałtowne wycofanie wkładów w ostatnich dniach.

Ekskajzer Wilhelm zrujnował bank swoimi podstępami spekulacjami

Berlin, 4 września.

Bank amsterdamski Rhodius Koenigs Handels Matschaap, utrzymujący żłozę stosunki z szeregiem banków niemieckich, stoi na progu bankructwa.

W kółach poinformowanych twierdzą, że przyczyną zachwiania banku są śmiałe spekulacje przeprowadzone za pośrednictwem tej instytucji przez Wilhelma II. Przez spekulacje ekskajzera bank holenderski miał ponieść straty kilkuset milionów guldenów. Ponadto bank odegrał poważną rolę w transakcjach mających na celu ułatwienie ucieczki kapitalistów z Niemiec.

Według niesprawdzonych pogłoszek rząd niemiecki, chcąc ułatwić sanację instytucji, doprowadzonej do bankructwa przez ekskajzera, udzielił bankowi za pośrednictwem banku Hohenzollernów Dellbrück — Schickler Co. kredytu w wysokości kilku milionów marek.

Poprzez lochy więzień i tajną Sybiru wiodła ciernista droga, którą kroczyli w roku

1905

„WYGNANCY“

W roli gł.

A. BRODZISZ
M. VARKONYI
LA JANA

wkrótce w Łodzi.

ŚWIAT NAD PRZEPAŚCIĄ.

III.

Ogólne zniszczenie powojenne, przedłużenie się Europy w Stanach Zjednoczonych, powodujące systematyczny odpływ złota za Ocean, odpadnięcie rynków rosyjskich, wywołało ogromne skurczenie się sił nabywczych Europy, która, jako klient, straciła co najmniej połowę swej wartości. Równocześnie z powyższym szeregi państw europejskich posiada aparaturę przemysłową i gospodarczą niedostosowaną do obecnej rozpiętości, żyje w stanie stałego olbrzymiego przerostu pewnych organów zbiorowego życia, powodującego ostre i chroniczne chorzenie organizmu. Środki zaradcze na powyższe chorzenie znajdowały państwa i społeczeństwa w zużyciu kapitału, w zjadaniu niejako samego siebie.

Zjawiskiem wtórującym jest stała rozbudowa własnego przemysłu, własnych samodzielnych aparatów gospodarczych, bądź przez państwa nowopowstałe, bądź przez obracające się przed

wojną w gospodarczej orbicie dawnych potężnych sąsiadów.

Wytworzył się stan gospodarczy, przy którym realność ekonomicznego i politycznego życia nie dostosowana jest zupełnie i nie odpowiadała zupełnie jego aparaturze, budowie i zamiarom.

Niewspółmierność podaży z siłą nabywczą społeczeństw spowodowała światową klęskę bezrobocia, którą lekko biorąc, obliczyć należy na 100 milionów głów, żywnych i utrzymywanych przez pozostałą ludność pracującą.

Jest rzeczą jasną, że państwa, których życie wytwórcze obliczone było, na rynki zagraniczne, na obliczeniu tem budowane, żywiły się niejako obcemi sokami, „odczuły” stan ten najboleśniej. Piszę odczuły, aczkolwiek stan ten, istota ta, ukryte są za kuljsami resztek dawnego dobrobytu, pokrywane są dawnymi zasobami.

Nie zmienia to jednak faktu, iż zarówno Stany Zjednoczone, jak i Anglija

stoją w obliczu katastrofy, katastrofy zupełnej, że zagadnieniem dnia jest całkowita przebudowa, gruntowna, od podstaw przeinaczenie dotychczasowego życia i dotychczasowych linii wytwórczości i polityki gospodarczej.

Czem się to wyrazi, a jaką przyjmie formę — przewidzieć trudno. Natomiast jasne jest, iż o ile ta radykalna przebudowa nie nastąpi, przyjdzie krach tak bezwzględny, katastrofa tak żywiołowa, iż w ich obliczu nie utrzymają się i nie ostoją njetylko mocarstwowe znaczenia, ale bodajże i więzy państwowości.

Przy 3 i pół pensach ceny za 1 funt bawełny — 400 milionów funtów szterlingów budżetu socjalnego jest pozycją nie do utrzymania.

Gdy chodzi o Anglię, będącą jednym z kamieni węgielnych istniejącego układu sił, to kryzys gospodarczy spotęgowany jest i skomplikowany, poruszonemu uprzednio warunkami politycznymi.

Pierwszy szczebel drabiny naprawy okupowany jest przez Niemcy. Tak długo, jak długo trwać będzie i stosowany będzie „system niemiecki”, tak długo Europa, a z nią i świat cały, nie zdolny będzie czynić istotnie realnych kroków, istotnie owocnych na drodze rzeczywistej, gruntownej naprawy, rzeczywistego uzdrowienia. A jednocześnie z tem groza położenia winna być uświadomiona sobie przez wszystkie warstwy. Powszeczna zniżka skali życia, powszechna cesja z pewnych możliwości musi nastąpić w Europie.

Niezależnie od tego, czy jest to objaw wesoły, czy smutny, wymaga tego twar da rzeczywistość, wymagają kategori cznie okrutne warunki istniejącego życia. Polska znajduje się w położeniu sto sunkowo dobrem. Przeżywa trudności, nie grozi jej katastrofa. Ta katastrofa, która zawiąsa nad Stanami, której zbliżające się widmo napawa przerażeniem angielskich mężów stanu.

WLAD. LUDW. EVERT.

Obrońcy inteligencji

(Z powodu nielojalnej polemiki)

W jednym z pism miejscowych ukazały się ostatnio aż dwa artykuły, „polemizujące” z moim artykułem p. tyt. „Wrzenie wśród inteligencji” („Republika” z dn. 29. VIII).

Niestety, w obudwu nie znalazłem ani jednego argumentu lub tezy, umożliwiających jakąkolwiek rzeczową dyskusję. Są to niemal wzory, jak nie należy polemizować, jeżeli się wogóle ma coś do powiedzenia. Na pierwszy „atak” odpowiedziała redakcja „Republiki”, stwierdzając krótko a dobitnie, że „płaśki i nieinteligentne docinki nie zasługują na to, by na nie reagowano, świadczą bowiem o niewłaściwym poziomie „polemisty”. Sądziłem jednak, że po tym niefortunnym, gorączkowym wybryku „polemicznym”, nastąpi, zgodnie zresztą z szumną zapowiedzią, próba „rozprawienia się” z moją „dziwną socjologią”. Czekalem. I otóż jestem w stanie stwierdzić, co następuje:

I. P. Vigil nie potrafił w dwóch długich, nieudolnych paszkwiłach sformułować żadnego konkretnego zarzutu, nie mówiąc już o sprecyzowaniu własnego stanowiska, które nie tylko dla mnie, ale nawet dla jego czytelników pozostaje... kusząca tajemnica.

II. Cytaty z mojego artykułu zostały rozmyślnie, albo może bezmyślnie — zniekształcone. Widać, dla ułatwienia sobie ciężkiego zadania „robienia dowcipów”. Niestety, i to nie pomogło.

III. Ustęp z mojego artykułu, zawierający częściową odpowiedź na „interpelację” p. Vigila (przyczyłem m. in. o „Mussoliniego”), został poprostu opuszczony, połączony, albo... „nieostrzeżony”. Jest to chwyt, świadczący o lojalności i „ideowości” szanownego polemisty.

IV. Nigdzie nie wspomniałem o „inteligencji polskiej”, jak mi to nielojalnie imputuje p. Vigil. Chodzi o socjalne oblicze inteligencji zawodowej i jej rolę społeczno-ekonomiczną na całym świecie. Inteligent, zajmujący się polityką, sztuką, literaturą i t. d. — to zupełnie inna sprawa.

V. Ale czy p. Vigil rozumie tę różnicę? „Ideowość” pisma, na którego łamach ukazały się wywody p. Vigila jest tego gatunku, że istotnie mogła mu przesłonić wszelki horyzont myślowy. Mijając to, byłem wręcz zdumiony „polonizacją” śliny, wypuszczonej z tego źródła. Nigdy snać niewiadomo, na jakim gruncie zakwitnąć może wspaniały kwiat „czystej ideowości”. Jestem przejęty niewymownie wdzięczny p. Vigilo za wskazanie mi tej „krynicy” ide-
 I wreszcie — mała uwaga pod adresem p. Vigila i redakcji: nie mówi

Zmiana systemu w Jugosławiji. Król Aleksander ogłosił nową konstytucję i wydał odezwę do narodu.

Belgrad, 3 września.

Od kilku dni stolica Jugosławiji żyła wielkim napięciem. Oczekiwano doniosłych zdarzeń. Na podstawie wiadomości, które przedostały się z kół rządowych do szerokiego społeczeństwa, prawie cała ludność była przekonana, że nadeszła chwila, kiedy skończy się jeden wielki okres jugosłowiańskiego życia państwowego a rozpocznie się nowy. Wiadomości okazały się prawdziwe.

W środe, w późnych godzinach wieczornych rozniósł się wiadomość, że król Aleksander na nadzwyczajnym posiedzeniu rady ministrów ogłosił nową konstytucję, która oznacza powrót do systemu parlamentarnego. Równocześnie

nie na miejsce ustępujących ministrów zamianowani zostali dwaj nowi członkowie gabinetu oraz sześciu ministrów bez teki. Jednym z nowych ministrów resortowych jest dotychczasowy poseł w Pradze dr. Kramer a ministrowie bez teki, to przeważnie członkowie dawnych stronnictw politycznych, co wyraźnie stwierdza polityczny charakter przeprowadzonej reformy. Jeszcze w nocy tego samego dnia na rogach ulic Belgradu, jak wogóle w całej Jugosławiji pojawiły się odezwy króla Aleksandra do narodu. W odezwie tej znów podkreśla się konieczność jedności narodowej i spójności państwa. Oba te cele były stale przed oczyma

tych, którzy od 6 stycznia 1919 woli króla rządili państwem.

Według nowej konstytucji przedstawicielstwo narodowe składa się z dwóch izb sejm i senatu. Członkowie senatu w połowie są mianowani przez króla a w połowie wybierani przez powszechnie, równe, bezpośrednie głosowanie na sześć lat, członkowie skupstyni wybierani są wszyscy na cztery lata.

Czynne prawo wyborcze posiadają wszyscy 20-letni obywatele; bierne prawo wyborcze mają do sejmu 30-letni a do senatu 40-letni obywatele. Obie izby uchwalają budżet państwowy, wnoszą interpelacje, urządzają ankietę, mają moc ustawodawczą, a ich członkowie korzystają z prawa nietykalności.

Izby nie są konstytuanta, co w państwie istniejącem 13 lat jest najzupełniej zrozumiałe, a spory o nową konstytucję mogłyby doprowadzić do katastrofalnych tarć partyjnych i komplikacji.

Uwzględniając wprawdzie nierozdzielność państwa nowa konstytucja decentralizuje w nowoczesnym tego słowa znaczeniu administrację państwową. Kraj podzielony jest na banaty, na cele których staną ludzie wyznaczeni przez króla na wniosek prezydenta ministrów, a nie jak dotychczas na wniosek ministra spraw wewnętrznych. Poszczególne prowincje rządzone są przez rady banatów, które ze swego łona wybierają komitety banatowe, tak, że można będzie odróżnić poszczególne prowincje, czego w dostatecznej mierze nie przewidywała konstytucja idowańska. Języki poszczególnych plemion jugosłowiańskich są równouprawnione, tak że językami urzędowymi są język serbski, chorwacki i słoweński. Przywraca się wolność słowa i prasy, gwarantuje się nietykalność osobistą, nietykalność mieszkania i tajemnicę listową.

W nowym gabinecie zasiadają serbowie, chorwaci i słoweńcy z wyjątkiem więc grupy Koroszcza, w rządzie są przedstawiciele wszystkich stronnictw politycznych. Dalszy rozwój wypadków zależny jest od samej opinii publicznej. To też król apeluje do wszystkich obozów i wszystkich obywateli, aby nowa konstytucja została uszanowana.

Zarówno sejm, jak i senat znajdują się w korzystnym położeniu, ponieważ w swej pracy dla dobra państwa znajdują będą dogodny punkt oparcia w ustawach, jakie poprzednio zostały ogłoszone.

C. P.

Mniejszość niemiecka z Górnego Śląska znalazła w Genewie obrońcę w osobie ministra Curtiusa

Genewa, 4 września.

Dziś o godz. 4 po południu odbędzie się posiedzenie Rady Ligi Narodów, na którym z ważniejszych spraw rozważana będzie kwestja pomocy finansowej dla Austrii ORAZ SPRAWA MNIEJSZOŚCI NIEMIECKIEJ NA GÓRNYM ŚLĄSKU.

Narazie niewiadomo, czy punkt ten będzie rozpatrywany wobec nawału innych spraw, mniejszej wagi.

Genewa, 4 września.

Rozeszła się tu pogłoska, pochodząca z Berlina jakoby do Ligi Nar. wpłynęła nowa skarga mniejszościowa podpisana przez pos. Graebego, który stara się oskarżyć rząd polski, że procesy, które się w Polsce wytacza przywódcom mniejszości niemieckiej, czynią skuteczność umów mniejszościowych zupełnie iluzo-

ryczną. Skarga domaga się powołania przez Ligę Narodów wybitnych rzeczoznawców prawa międzynarodowego, celem ponownego zbadania procesu Deutschtumsbundu.

Graebe twierdzi, że zarządzenia władz polskich w procesie Deutschtumsbundu są pogwałceniem paragrafu 93 Traktatu wersalskiego i art. 7, 8 i 9 umowy mniejszościowej, która Polskę obowiązuje.

Dr. Curtius poniósł wczoraj w Genewie klęskę w sprawie „anschlusu” i to klęskę nie małą.

Huraganowy ogień skarg mniejszości niemieckiej w Polsce, ogień kłamliwych i urojonych kryzysów, ma zasłonić odwrót Curtiusowi i umożliwić mu powrót do Genewy do nacjonalistycznego Berlina, który dziś cały zjednoczył się w jednym okrzyku: „Weg mit Curtius”!

40 górników zginęło w kopalni węgla w południowej Afryce

Londyn, 4 września.

W pobliżu Johanisburga w południowej Afryce nastąpił wybuch w kopalni węgla, 40 robotników-murzynów poniosło śmierć, 16 ciężkie rany.

się po polsku: „w czym się usprawiedliwiać”, lecz — z czego. To nie jest kwestja „ideowości”, lecz... gramatyki, i na ten temat, mam nadzieję, dyskutować nie będziemy.

Tadeusz Górski.

Stan bezrobocia na Górnym Śląsku.

Katowice, 4 września.

W ostatnim tygodniu sprawozdawczym liczba bezrobotnych na terenie województwa śląskiego zmniejszyła się o 644 osoby i wynosiła 59.536 bezrobotnych. Z tej cyfry na górnictwo przypada 9.305, hutnictwo 1.989, przemysł metalowy 6.369, przemysł budowlany 4.484, umysłowych było 4.191 a bezrobotnych niewykwalifikowanych 29.277. Zasiłki pobierało 19.365 bezrobotnych.

SPORT

Bogaty program

Imprez sportowych w Łodzi

Program imprez sportowych na dzień dzisiejszy i jutrzejszy przedstawia się niezwykle bogato. Poraz pierwszy w bieżącym sezonie odbędą się w Łodzi imprezy sportowe niemal we wszystkich gałęziach sportu. Szczegółowy program przedstawia się następująco:

SOBOTA. Piłka nożna: Boisko W. K. S-u godz. 16-ta mecz piłkarski o wejście do finału w rozgrywkach klubów żydowskich między Bar-Kochbą a Makkabi. Godz. 16.30 boisko Widzewa towarzyski mecz piłkarski Makkabi (Warszawa) — Hakoah (Łódź) godz. 14-ta Hakoah III — Widzew. Mistrzostwo rezerw klasy A.

BOKS: Godz. 20 w Helenowie mecz bokserski między Hasmoną (Lwów) a Unionem (Łódź).

PLYWANIE: Godz. 16-ta pływalnia ŁKS-u na Aleji Unji I krok pływacki organizowany przez ŁKS.

TENIS: O godz. 9-iej przed południem i 15-iej popołudniu dalszy ciąg turnieju tenisowego o mistrzostwo Łodzi na kortach ELTK. w Helenowie.

NIEDZIELA. Piłka nożna: Boisko przy ul. Letniej godz. 11-ta TUR. — S. S. K. M. Mistrzostwo klasy B, godz. 11 boisko Widzewa Kolejowy — Huragan. Dogrywki meczu o mistrzostwo klasy C. Boisko ŁKS-u godz. 14.30 ŁKS. III — SKS. III. Mistrzostwo rezerw klasy A. godz. 16-ta Lechia (Lwów) — ŁKS. Spotkanie o mistrzostwo Ligi. Godz. 11 boisko w Kaliszu Proszna II — ŻKGS II. Mistrzostwo klasy C, godz. 16-ta boisko w Sieradzu Strzelecki K. S. — KKS. III. Mistrzostwo klasy C, godz. 16-ta boisko w Koluszkach Pogoń — Strzelec. Mistrzostwo klasy C, godz. 14.30 boisko w Opocznie OIS. — Victoria. Mistrzostwo klasy C. Godz. 11-ta boisko w Tomaszowie Sokół — Lechia II. Mistrzostwo klasy C, godz. 16-ta boisko w Tomaszowie Orle — Szczerbiec. Mistrzostwo klasy C.

TENIS: W godzinach przedpołudniowych i popołudniowych na kortach Ł. L. T. K. w Helenowie dokończenie mistrzostw tenisowych Łodzi.

LEKKA ATLETYKA: Na boisku Ł. K. S-u godz. 10.30 trójbój lekkoatletyczny o mistrzostwo Polski.

KOLARSTWO: Godz. 15.30 na torze w Helenowie ogólnokrajowe zawody kolarskie organizowane przez S. S. „Union”.

MAKKABIADA. Na boisku WKS-u w godzinach przedpołudniowych i popołudniowych zlot klubów żydowskich z całego okręgu łódzkiego. Program zlotu obejmuje zawody lekkoatletyczne, kolarskie, piłkarskie oraz gry sportowe.

Dalszy ciąg turnieju

tenisowego o mistrzostwo Łodzi

W dalszym ciągu turnieju tenisowego o mistrzostwo Łodzi uzyskano następujące wyniki: gry pojedyncze panów: Stetka — Hilpert 6:3, 6:4, Saks — Daube 6:2, 6:3, Guhl — Neuman 6:3, 2:6, 6:2, Tezenas — Hermans 6:2, 6:1, Richter — Glatte 6:2, 7:5, Schroder — Landau 6:2, 6:1, Schroder — Heim 11:9, 6:4, Kermentz — Jochimowicz 6:1, 6:3, Stadlaender — Bathgie 6:1, 6:0, Kopel — Wende 3:6, 7:5, 6:4. W grach pojedynczych pań uzyskano następujące wyniki: Stoszkowska — Kumant 6:1, 10:8, Stankie — Spodenkiewiczówna 7:5, 1:6, 6:4, Zinkówna — Landau 6:1, 6:1, Barcińska — Wegner pokonała parę Reznik — Richter 6:4, 6:4.

Kto startuje

w trójboju lekkoatletycznym

Jak już donosiliśmy rozegrany zostanie w dniu jutrzejszym na boisku Ł. K. S-u trójbój kobiecy o mistrzostwo Polski. Do trójboju zgłosiły udział następujące zawodniczki: Manteuflówna, Wojnarowska (obie AZS), Hulanička, Lubecka, Maciejewska, Sadkowska (Grażyna), Kwaśniewska, Solska (ŁKS) Weissówna (Sokół Pabjanice) oraz inne zawodniczki lokalne.

WYSTAWA KOLONJALNA W ŁODZI...

DŹWIĘKOWE

Dziś
Premjera!

Dziś
Premjera!

Otwarcie Sezonu filmem, który rozgłosem zdystansował film p. t.

„Na Zachodzie bez zmian”

Film, który wstrząsnął światem całym

AFRYKA MÓWI

Film jakiego dotychczas jeszcze nie słyszano, ani nie widziano.

Warszawa została tym filmem rozentuzjarmowana i wzburzona.

Lew pożarł aktora...

W czasie zdjęć z natury filmu „Afryka mówi”, lew tak szybko rzucił się na jednego z murzynów, że nieszczęsnego nie zdołano ocalić. Arcyciekawy ten film wywołuje nierzadziej zgrozy co nie przeszkadza jednak w podziwianiu jego...

Jedynie artystyczne zdjęcia dźwiękowe z głębin dżungli i puszczy afrykańskiej w arcyfilmie, o którym cały świat wyraża się z najwyższym zachwytem.

Mikrofon i obiektyw połączyły się, by stworzyć arcydzieło, jakiego świat nie widział.

Zdjęć do filmu „Afryka mówi” dokonali bohaterzy - operatorzy, pod grozą pazurów dzikich bestyj.

Film, który pobudził najpotężniejsze umysły świata — do niebywale ciekawej polemiki.

Aby się przekonać — należy zobaczyć!

UWAGA: W celu uniknięcia natłoku przy kasie—dyrekcja „Grand-Kina” uprzejmie prosi Sz. Publiczność o wcześniejsze zaopatrywanie się w bilety. Początek codziennie o g. 4.30 po poł., w soboty i niedziele o g. 12-iej. Ceny miejsc od godz. 12—3-iej 75 gr. i 1 zł.

— Rewelacyjny nadprogram! —

Skrzynka do listów.

Do Redakcji dziennika „Republika” w miejscu.

Urząd wojewódzki łódzki, na mocy art. 21 dekretu w przedmiocie tymczas. przep. prasowych z dnia 7.II.1919 r. (Dz. Pr. P.P. Nr. 14, poz. 186), prosi o umieszczenie, z związku z wydrukowanym w Nr. 341 artykułem informacyjnym p. t. „Krwawa awantura przed sądem grodzkim w Łodzi”, następującego sprostowania:

Nieprawdą jest, jakoby dnia 3 b. m. w Łodzi przed sądem grodzkim odbyły się krwawe awantury, w czasie których tłum rzucił się na policjantów, usiłował ich rozbroić i chciał uwolnić aresztantów zamkniętych w karetkę więzienną.

Nieprawdą jest, że w czasie tego zajścia 5 osób zostało aresztowanych a 11 rannych.

Nieprawdą jest również, że w celu stłumienia ekscesów wezwany został oddział policji konnej i pieszej.

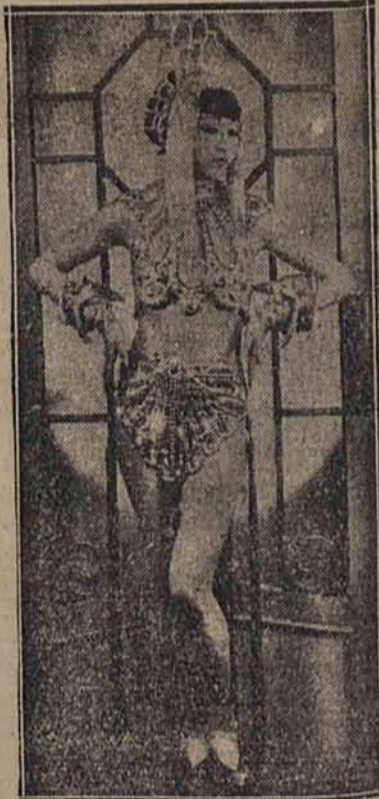
Natomiast prawdą jest, że przy wprowadzeniu aresztantów z rozprawy sądowej do karetki więzienną, dwóch osobników z publiczności, oczekującej przed sądem, usiłowało porozumieć się z więźniami, czemu też eskorta przeszkodziła.

Wobec tego, że wspomniani osobnicy wszczęli w stanie podchmielonym awanturę, posterunkowi policji przytrzymali ich.

Tłumu przed sądem nie było i usiłowanie rozbrojenia policji, jak również uwolnienia aresztantów, nie miało miejsca.

Całe zajście zlikwidowała eskorta przy pomocy policji będącej w tym czasie w gmachu sądowym. Rannych nie było. Awanturującego się żołnierza 17 p. przekazano żandarmerji.

Za wojewodę: Z. Szczepański
w/z. Nacz. Wydziału Bezp. Publ.

„Hai Tang”

jest jednym z najoryginalniejszych filmów Richarda Eichberga. Ilustruje on zetknięcie się dwóch światów: świata przemocy fizycznej, którą daje władza i — siły duchowej, której nic nie jest w stanie pokonać. Z jednej strony brutalny satrapa rosyjski, z drugiej — delikatny kwiat Wschodu, chińska śpiewaczka i tancerka, której tajemnicza dusza pozostaje nazawsze zamknięta, nawet dla ukochanego. Te dwa światy łączy piękna poetyczna miłość młodego księżęcego adjutanta i Hai Tang, zakończona akordem wysocje dramatycznym.

Anna May Wong odnosi w filmie tym nowy tryumf. W „Hai Tang” podziwiamy prześliczny głos chińskiej gwiazdy, świadczący o jej talencie muzycznym. Film dźwiękowy zyskał w Annie May Wong pierwszorzędną siłę.

Scenariusz, obfitujący w sceny o wysokim napięciu dramatycznym, przeplatany epizodami, rozgrywającymi się w lokalu rozrywkowym oraz świetna gra całego zespołu — oto zalety filmu „Hai Tang” z Anna May Wong, najbliższym tryumfem „Lany”.

Nieście pomoc
najbiedniejszym

Rejestracja rocznika 1913

Kto ma się stawić dziś i w poniedziałek

Dzisiaj, w sobotę, dnia 5 września r. b. do rejestracji w lokalu biura wojskowo-policyjnego (ul. Zawadzka Nr. 11) w godzinach od 8-ej rano do 15-ej (3-ej popołudniu) powinni się zgłosić mężczyźni urodzeni w 1913 roku, zamieszkali na terenie II komisariatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: A B C D E F G H I J K L M N i zamieszkali na terenie V-go komisariatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: W Z.

W poniedziałek, dnia 7 września r. b. do rejestracji powinni się zgłosić mężczyźni, urodzeni w roku 1913, zamieszkali na terenie II-go komisariatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: O P R S Sz T U W Z i zamieszkali na terenie VIII-go komisariatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: A B C D E F G.

Nabożeństwo żałobne

ku czci ś. p. min. Czerwińskiego

Zgodnie z ustalonym programem w dniu wczorajszym w szkołach powszechnych i średnich odbyły się uroczystości, żałobne, ku uczczeniu ś. p. Sławomira Czerwińskiego, zmarłego ministra wyznań religijnych i oświecenia publicznego.

Dzisiaj szkół powszechnych, oraz młodzież gimnazjów, seminarjów, tudzież hufce szkolne P.W. z orkiestrami i sztandarami szkolnymi, obciążeniemi czarną krepą na znak żałoby, o godzinie 9.30 przeciągnęły ulicami miasta w kierunku katedry św. Stanisława Kostki, gdzie o godzinie 10-ej odbyło się uroczyste nabożeństwo żałobne, odprawione przez J. E. ks. biskupa dr. Tymieńskiego.

Na nabożeństwie prócz młodzieży i nauczycieli, byli obecni przedstawiciele władz szkolnych i administracyjnych oraz wojska.

W tymże czasie w świątyniach wszystkich wyznań odbywały się nabożeństwa żałobne dla dzieci innych wyznań.

Po nabożeństwie uczniowie przeprowadzeni zostali w szeregach do klas, gdzie wygłoszone zostały okolicznościowe pogadanki, określające życiorys i działalność zmarłego min. Czerwińskiego.

Działki podmiejskie dla bezrobotnych

W związku z podjętą przez rząd akcją zwalczania bezrobocia, minister pracy i opieki społecznej zwrócił się do wojewodów z pismem okólnym w sprawie wyznaczenia na podmiejskich terenach państwowych i samorządowych działek dla bezrobotnych pod uprawę jarzyn, warzyw i t. p. na ich własny użytek.

Grunty niezbędne dla tych celów powinny być wydzielone z nadających się podmiejskich terenów państwowych i samorządowych, oddalonych od miejsca zamieszkania bezrobotnych zasadniczo nie dalej, niż pół godziny drogi pieszo.

Materiały, dotyczące ogrodów działkowych, rozpowszechnionych na wielką skalę zagranicą, m. in. w Niemczech i we Francji, a zalecanych oddawna przez ministerstwo pracy i opieki społecznej, można znaleźć w wydawnictwach związku towarzystw ogrodów działkowych w Poznaniu (Park Wilsona), oraz w Warszawie w instruktoracie związku, ul. Hortensja 3, m. 18.

Umowa w przemyśle nie będzie wypowiedziana

Fałszywe pogłoski są pozbawione wszelkich podstaw. Sprawa ta jest obecnie nieaktualna.

Od kilku dni lansowane były w Łodzi pogłoski o mającym nastąpić wymówieniu umowy zbiorowej w przemyśle włókienniczym w Łodzi. W związku z tem, jedno z pism łódzkich, nie sprawdzając informacji u źródła, podało wiadomość, iż

wypowiedzenie umowy w przemyśle włókienniczym w Łodzi nastąpi w najbliższych dniach.

Jest to wiadomość nieprawdziwa, a w dobie tak wielkiego bezrobocia i nędzy, gdy tysiące ludzi pozostaje bez pracy tego rodzaju informacja, niedostatecznie sprawdzona, wnosi tylko zgo-

ła zbędne zdenerwowanie.

Skomunikowaliśmy się wczoraj ze związkami przemysłowców i związkami zawodowymi robotników. W tych instytucjach, bezpośrednio zainteresowanych nie o wypowiedzeniu umowy w przemyśle nie wiedzą. W związkach przemysłowców oświadczone nam w sposób ironiczny, że

o tem, iż przemysłowcy mają wypowiedzieć umowę, dowiedziano się z wspomnianego pisma łódzkiego.

Wypowiedzenie umowy jest w chwili obecnej nieaktualne. Niewiadomo, co przyniosą najbliższe miesiące. Być mo-

że sytuacja się poprawi, a wówczas będzie można pomyśleć o wyrównaniu i ujednostajnieniu cennika plac w przemyśle włókienniczym. Narazie związki przemysłowe nie myślą o tem wcale i sprawa ta nie była nawet poruszana na żadnym z posiedzeń zarządów związków

W jaki sposób zrodziła się ta pogłoska? Przed czterema miesiącami „Republika” była jedynym pismem w Łodzi, które doniosło o tendencjach, panujących wśród przemysłowców łódzkich, a dotyczących rewizji umowy zbiorowej. Podaliśmy wówczas, iż grono zrzeszonych przemysłowców zwracało się do zarządu swego związku z prośbą o zrewidowanie umowy zbiorowej. Chodziło im o to, że firmy niezrzeszone, zatrudniające robotników, płacą daleko niższe stawki, a tem samem mogą skutecznie konkurować z przemysłowcami, honorującymi umowę zbiorową.

Takie tendencje panowały w końcu kwietnia i w początkach maja. Zarząd związków przemysłowców po wysłuchaniu tych głosów doszedł do wniosku, że wypowiedzenie umowy w przemyśle byłoby przedwczesne i odroczył tę sprawę na czas nieokreślony.

Od tego czasu sprawa ta nie była poruszana, aczkolwiek, jak donosiliśmy, niektórzy z przemysłowców wyrażali opinię, że w początkach sezonu jesiennego będzie ona znów aktualna. Były to jednak opinie ściśle prywatne i przez związki przemysłowe nie potwierdzone.

I na tej tylko podstawie, wobec rozpoczęcia się sezonu jesiennego, zrodziła się pogłoska o rychłym wypowiedzeniu umowy, bezkrytycznie podana przez jedno z pism. (t)

Obiady dla bezrobotnych będą wydawane w ciągu 4 miesięcy zimowych

W myśl zamierzeń rządowych będzie przeprowadzona w czasie tegorocznej zimy akcja dożywiania i pomocy w naturze dla bezrobotnych. Jakie mogą być koszty tej akcji? Według obliczeń przedwstępnych koszty ogólne sięgałyby sumy 53 milionów złotych, jako przy puszczeniu niezbędnej dla zrealizowania pomocy w naturze dla 800,000 osób w ciągu 4 miesięcy zimowych. Koszt jednego obiadu wyniosłby 35 groszy (Obywatelski Komitet Pomocy Społecznej w Warszawie, wydający w swych jadalniach 11,000 obiadów dziennie, oblicza koszt obiadu na 40 — 46 groszy), co dałoby w sumie 33,6 milionów złotych. Oprócz obiadu miałyby otrzymywać każdy stołownik po pół kg. chleba dziennie, co kosztowałoby 19,2 milj. zł.

Ogólne wydatki na dożywianie bezrobotnych wyniosłoby zatem od grudnia r. b. do marca 1932 roku sumę 53 milionów zł. Potrzebne na ten cel fundusze (ewentualnie in natura) ma otrzymać organizujący się naczelny komitet: 1) z zaległości podatkowych, 2) z konfiskat celnych, 3) z funduszu t. zw. akcji specjalnej dla bezrobotnych (2 do 2,5 milionów zł.), 4) z części wpływów z projektowanej zwwyżki podatków (dochodowy, taksy rejentów i t. d.), oraz 5) z dobrowolnych ofiar. Według obliczeń preliminowanych potrzeba będzie na ten cel 11 i pół tysiąca tonn mięsa, 58 tysięcy tonn kartofli, 6 tysięcy tonn kaszy perłowej i około 4 tysięcy tonn szmalcu i słoniny.

Redukcja budżetu m. Łodzi.

Wydatki zmniejszono o 2 miliony 650 tys. złotych. Oszczędności dotyczą głównie administracji.

Pod przewodnictwem p. prezydenta B. Ziemięckiego — odbyło się posiedzenie magistratu, na którym między innymi uchwalono zmiany budżetu zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1931/32 w związku z przeprowadzonymi oszczędnościami oraz zaleceniami ministerstwa spraw wewnętrznych.

W dochodach obniżono między innymi następujące preliminowane pozycje: podatki samoistne — ze złotych 7,570,002 do zł. 4,490,002; w podatkach państwowych ze zł. 3,500,000 do zł. 3,000,000; dodatki komunalne do dodatków państwowych — ze zł. 13,400,000 do zł. 10,550,000. Podwyższono natomiast wpływy w dziale „różne”, w których zawarte są wpływy zaległości po-

datkowych do 2,500,000 zł., ze względu na znaczną przewagę zaległości czynnych miasta, sięgających 12 milionów złotych nad zaległościami biernymi, które wynoszą około 4 milionów zł.

Ogółem budżet zwyczajny zamyka się po stronie dochodów i wydatków sumą zł. 27,276,389 (poprzednio w dochodach zł. 32,065,333, w wydatkach złotych 30,293,263).

Oszczędności w wydatkach dotyczą w pierwszym rzędzie wydatków administracyjnych. W dziale administracji ogólnej zmniejszenia wynoszą zł. 979,276, w dziale zdrowotności publicznej złotych 650,843 (częściowe wydatki personalne: płace lekarzy, służby sanitarnej i weterynaryjnej i t. d.), w dziale opieki

społecznej — zł. 250,668 (również częściowe wydatki personalne), w dziale bezpieczeństwa publicznego złotych 102,038 i t. d.

Bez zmiany pozostawiono wpływy z komornego w kolonii mieszkaniowej na Polesiu Konstantynowskiem wychodząc z założeń iż pomijając już względy formalne (zawarte kontrakty) podwyższenie komornego uniemożliwiłoby zamieszkanie w tej kolonii rodzinom robotniczym i pracowniczym.

Postanowiono również pozostawić bez zmian — wbrew zaleceniom ministerstwa spraw wewnętrznych — płace sezonowych robotników, ze względu na spóźniony termin rozpoczęcia robót sezonowych i ogólną ciężką sytuację tej kategorii robotników, pozbawionych za siłków przez okres trzymiesięczny, t. zw. „martwego sezonu”.

Co się tyczy budżetu nadzwyczajnego, zamyka się on po stronie wpływów i wydatków sumą złotych 13,578,701, podczas gdy poprzednio po stronie wpływów wynosił on zł. 12,436,631, bowiem przelew z budżetu zwyczajnego (nadwyżka dochodów nad wydatkami) wynosił złotych 1,142,070.

Zmiany powyższe podlegają zatwierdzeniu rady miejskiej.

Kuchnia dla bezrobotnych zostanie dziś uruchomiona

Dzisiaj, w sobotę, dnia 5 września r. b. o godz. 4-ej po poł. przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 226 odbędzie się poświęcenie lokalu „Kuchni dla bezrobotnych” Łódzkiego stowarzyszenia techników.

Z KOMITETU TYGODNIA GDANSKIEJ MACIERZY SZKOLNEJ.

W poniedziałek, dnia 7 b. m. odbędzie się posiedzenie Sekcji imprezowej o godz. 19-ej w lokalu Związku Obrony Kresów Zachodnich, Al. Kościuszki 58, m. 10, parter.

LUONNA Dziś i dni następnych!

Rewelacyjne arcydzieło dźwiękowe wytwórni Metro - Goldwyn - Mayer, entuzjastycznie przyjętego przez cały świat! Reżyseria KINGA VIDORA.

„DUSZE CZARNYCH”

Oryginalny miłosny dramat murzyński dokumentalny poemat filmowy, odzwierciedlający tajemki duszy czarnych ludzi; ich wierzenia, legendy, miłość i cierpienia.

Wszyscy bez wyjątku aktorzy są murzynami!

Piękna i bogata ilustracja muzyczna jest zaczerpnięta wyłącznie z oryginalnych motywów muzycznych.

Chóralne pieśni wykonane są przez słynny na całą Amerykę zespół Dixie Jubilee Singers, który po raz pierwszy wystąpił w filmie dźwiękowym —

NAD PROGRAM: Dodatek dźwiękowy oraz aktualność krajowa. — — — Początek seansów: o godz. 4 po poł., w niedziele, soboty i święta poranki o godz. 12-ej w poł.

CENY MIEJSC: po 1 zł., 2 i 3 zł. — na porankach 1 zł. i 50 groszy. — — Karty premijowe ważne bez ograniczeń.

Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią usługę

B. P. Doktorowi

Maksymiljanowi Papiernemu

składają serdeczne podziękowanie

Uprasza się o nieskładanie kondolencji.

Zona, córki i rodzina.

TEATR MIEJSKIE.

W pełnym toku pod reżyserią dyr. Karola Borowskiego próby z wybornej komedji Szekspira „Co chcecie”, której premiera zainauguruje nowy sezon w Teatrze Miejskim. Tak reżyser, jak i dekoratorzy: Konstanty Mackiewicz i Zofia Węgierkowa dokładają wszelkich starań, ażeby sztuce dać jaknajbardziej widowiskowy charakter i najefektowniejszą oprawę. W ważniejszych rolach ujrzymy: Macherską, Wasiljowską, Tatarakiewicz-Woskowską, Brodniewiczą, Karczewską, Mrozińskiego i Znicza.

Równocześnie pod reżyserją J. Waldena odbywają się próby z rewelacyjnej sztuki Langera „Przedmieście”.

Nowy sezon w Teatrze Kameralnym zapoczątkuje świetna sztuka T. Rittnera „Walki w nocy”, dla której dekoracje przygotowuje Z. Węgierkowa.

TEATR POPULARNY — ul. Ogrodowa Nr. 18.

Próby z inauguracyjnego arcydzieła Rostanda „Orle” odbywają się pod wytrawną reżyserją Stanisława Dębicza Doborowa obojda, złożona z byłych artystów teatrów miejskich, jak również nowozaażowanych sił, tej miary jak: Halina Wańska, Irena Świątłoniówna, Stefan Bystrzyński, Stanisław Skalski, Marian Pawłowski i innych zapewniają sztuce sukces artystyczny.

Zakończenie sezonu.

Ostatnie 2 dni rewji „Same Asy” w „Rakiecie”

Mimo niebywałego powodzenia, jakim cieszy się rewja p.t. „Same Asy”, mimo, iż wszystkie przedstawienia tej rewji odbywają się przy wyprzedanej do ostatniego miejsca widowni, nadchodzi chwila rozstania się ulubieńców publiczności łódzkiej z naszym miastem. P. p. Zula Pogorzelska, Kazimierz Krukowski, Ludwik Lawiński, Leo Fuks i Tadeusz Olsza wystąpią jeszcze tylko dziś, w sobotę i jutro w niedzielę po dwa razy, o godz. 8-ej i 10-ej wieczorem. Będą to ostatnie występy znakomitości warszawskich, które tak uprzyjemniają czas łodzianom i które na długo zapiszą się w pamięci znającej się na dobrej rewji publiczności łódzkiej.

Jak się dowiadujemy w kasie dzieńnej przy ul. Traugutta Nr. 1 pozostała zaledwie nieznaczna ilość biletów zarówno na dzisiejsze jak i jutrzejsze przedstawienia, tembardziej, że jutro, w niedzielę dane będą nie trzy, lecz tylko dwa przedstawienia o godz. 8-ej i 10-ej wiecz.

ŁÓDZKA SZKOŁA DRAMATYCZNA.

Pod kierunkiem dyr. Karola Borowskiego zostanie otwarta w dniu 1 października r. b. Szkoła Dramatyczna — Wszelkich wiadomości udzielać będzie sekretariat Teatru Miejskiego od dnia 15-go września w godzinach od 12-ej do 2-ej. Egzamin wstępny odbędzie się dnia 21 września na scenie Teatru Kameralnego.

BITWA MORSKA.

Mgła wieczorna szybko przysłoniła fale Bałtyku i tylko pisk mew dolatywał od morza. Nagle ukazały się na horyzoncie płoprusze kominów i zbliżająca się eskadra zablokowała port — jedyne wyjście na świat.

Jakkolwiek Szwedzi zbombardowali nasze wybrzeże, jednak okręty polskie nie zostały uszkodzone i młoda flota ruszyła pod pełnymi żaglami na chrzest bojowy. Tak rozpoczęła się pamiętna w dziejach Polski bitwa morska w r. 1627, gdzie flota nasza odniosła olbrzymie zwycięstwo, co odbiło się głośnie echem w całej ówczesnej Europie.

Ku upamiętnieniu tej bitwy Gdańska Macierz Szkolna urządziła w niedzielę 6 września na wodach w parku Poniatowskiego imponujące widowisko wodne „Bitwa morska pod Oliwą”. W widowisku bierze udział 12 specjalnie zbudowanych ówczesnych okrętów, artylerja, oddziały pomocnicze, pozatem park zostanie oświetlony reflektorami. Wspaniała ta impreza budzi w naszym mieście duże zainteresowanie i sądzić należy, że mieszkańcy tłumnie podożają do parku, aby przynajmniej w dużej miniaturze zobaczyć bitwę morską.

Bilety do nabycia w kwaciarni Van de Weg (dom Simensa) oraz w cuklerni Angielewicz, Piotrkowska 61. Początek o godz. 8-ej.

Jutro w niedzielę dnia 6 września r.b. w pierwszą bolesną rocznicę zgonu naszego drogiego nieodżałowanego Ojca

B. P.

Samuela Herszberga

odbędzie się punktualnie o godz. 11.30 przed poł. na cmentarzu izraelskim odsłonięcie pomnika i nabożeństwo żałobne, o czym zawiadamiają krewnych i przyjaciół

Dzieci.

W niedzielę dnia 6 września o godzinie 11.30 rano odbędzie się w synagodze Domu Sierot, Północna 38, nabożeństwo żałobne za

b. p. MAKSA BUJANERA

na które krewnych, przyjaciół i znajomych zaprasza

Zarząd.

Zemsta uwiedzionej dziewczyny. Chciała żywcem spalić niewiernego kochanka.

Anna Zamulka, młoda, przystojna robotnica fabryczna, zamieszkała przy ul. Marszałkowskiej Nr. 5 w Łodzi, od trzech lat przyjaźniła się z robotnikiem, Edwardem Maciaszczykiem. Uważano ich za narzeczonych. Maciaszczyk był o Zamulską niesłychanie zazdrosny i nie pozwalał jej nawet rozmawiać z obcym mężczyzną.

W bieżącym roku, przed świętami Wielkiej Nocy Maciaszczyk nagle zerwał z Zamulską. Wyjechał wówczas na wieś do Żeromina (pow. łódzki), gdzie zamieszkiwali jego rodzice. Wkrótce za rzeczył się tam z pewną zamożną dziewczyną.

Maciaszczyk twierdził, że dowiedział się, iż Zamulka go zdradza, więc z tego powodu z nią zerwał. Zamulka natomiast przysięgała, że dochowała mu wierności i Maciaszczyk porzucił ją tylko dlatego, że mu wyswatano zamożną wjeńsiaczkę.

W dniu 19 maja r. b. Zamulka udała się do Żeromina, by zobaczyć się z Maciaszczykiem. Rozmowa ich trwała krótko.

Maciaszczyk oświadczył dziewczynie, że niepotrzebnie do niego przyjechała, gdyż już do niej nie powróci.

Dziewczyna rozplakała się.

— Trzy lata byłem twoją kochanką — mówiła mu. — Ciągle mi obiecywałeś, że się ze mną ożenisz. Pieniądzej pożyczalam... A teraz nawet nie chcesz ze mną rozmawiać?

Maciaszczyk wzruszył ramionami. Nie odpowiedział nawet kochance. — Dziewczyna, grożąc mu zemstą wyszła bez pożegnania. W nocy w domu, w którym mieszkał Maciaszczyk wybuchł gromny pożar. Maciaszczyk, który spał twarzą w izbę, znalazł się w poważnym niebezpieczeństwie. W ostatniej chwili jednak, gdy cały dom był już objęty płomieniami, młody mężczyzna wyskoczył na podwórce i w ten sposób się uratował.

Pożar ugasila straż ognjowa dopiero o świcie. Drewniany domek uległ zupełnemu zniszczeniu. Straty wyniosły

10 tysięcy złotych. Jak ustaliło dochodzenie

pożar powstał wskutek podpalenia.

Podejrzenie padło na Zamulską, którą wieczorem widziano w pobliżu domu Maciaszczyka.

Dziewczyny nie odszukano już we wsi. Okazało się, że udała się pieszo do Łodzi. Miejscowy posterunek policyjny porozumiał się więc telefonicznie z władzami łódzkimi, które nazajutrz dziewczynę aresztowały. Zamulka przyznała się do winy.

Wczoraj młoda dziewczyna stanęła przed łódzkim sądem okręgowym, który sprawę tę rozważał pod przewodnictwem sędziego Jasnowskiego, w asyście sędziów Bondzikowskiego i Kubiaka.

Oskarżał prokurator Suski.

Zamulka na sprawie ze łzami w oczach opowiadała o swej nieszczęśliwej miłości. Mówiła, że

chciała żywcem spalić niewiernego kochanka

i następnie popełnić samobójstwo.

Maciaszczyk, zbadany w charakterze świadka, twierdził, że Zamulka przedstawiła całą sprawę w fałszywym świetle, gdyż ona sama spowodowała zerwanie swem bezmyślnem postępowaniem.

Sąd, po zbadaniu kilku innych świadków, których zeznania brzmiały korzystnie dla oskarżonej, wydał wyrok, mocą którego Zamulka została skazana na 2 lata więzienia z pozbawieniem praw.

PROF.

FELIKS HALPERN
POWRÓCIŁ.

ZAPISY NA LEKCJE GRY
FORTEP. OD 4—6.

SIENKIEWICZA 20.

Tomaszów - Mazowiecki.

TRAGICZNE ZDERZENIE SAMOCHODU CIĘŻAROWEGO Z FURMANKĄ.

Wczoraj w nocy na szosie Tomaszów — Łódź miało miejsce tragiczne w skutkach zderzenie samochodu ciężarowego z furmanką.

Około północy wyjechał z Łodzi samochód ciężarowy Lichtenberga, nalożony towarami. Samochód nie był oświetlony. Gdy znajdował się na drodze pod wsią Buków, najechała na niego furmanka, zdążająca w przeciwnym kierunku, zaprzęgnięta w dwa konie. Dyszel furmanki, rozbijając okno samochodu, uderzył z całą siłą w kierowcę Prevota, który odniósł śmiertelne rany głowy.

W tym samym momencie nastąpiła eksplozja i samochód stanął w płomieniach, które przeniosły się również na furmankę.

Dzięki pomocy wieśniaków ogień ugaszono.

Maszyna spłonęła doszczętnie, jak również i towar znajdujący się na niej. Część furmanki uległa również spaleni.

Kierowcę w stanie agonii przewieziono do szpitala w Tomaszowie.

ZGWAŁCONA PRZEZ TRZECH ZWIRODNIALCÓW.

W dniu onegdajszym przybyła z Warszawy do Tomaszowa E. Skoczylasówna celem załatwienia formalności związanych z jej ślubem, który ma się odbyć w najbliższym czasie w Warszawie. W czasie swego pobytu w Tomaszowie Skoczylasówna poznała niejakiego Pudłasa.

W towarzystwie Pudłasa wraz z jeszcze dwoma młodzieńcami udała się wczoraj Skoczylasówna na spacer.

W pewnej chwili na polu za miastem wszyscy trzej kolejno dokonali na niej gwałtu.

Dziewczyna skryła się w przydrożne krzaki i tam przebyła aż do rana. Dopiero rano udała się na posterunek policji, gdzie zameldowała o wszystkim.

Sprawcami ohydnej czynu zajęła się policja, która wszczęła energiczne dochodzenie.

NIEMA JUŻ GŁODU MIESZKANOWEGO.

Okres braku mieszkań na terenie naszego miasta już minął. Obecnie znajduje się w 270 domach około 300 mieszkańców wolnych.

ŚWIĘTO ZWIĄZKU INWALIDÓW.

Program uroczystości poświęcenia sztandaru tomaszowskiego koła związku inwalidów przedstawia się następująco:

O godzinie 8.30 zbiórka delegacji związków i organizacji ze sztandarami, o godz. 10-ej wymarsz do ratusza, przemówienie okolicznościowe, wbijanie gwoździ, o godz. 11.45 złożenie wieńca pod pomnik poległych tomaszowian, o godz. 12-ej czarna kawa dla przyjezdnych gości w sali rady miejskiej w ratuszu.

Prąd wysokiej frekwencji
(1—2 milionów)

2 promieniami radu
(metoda Zeileisa)

Dr. med. **J. POLAK**

6-go Sierpnia Nr. 22,
telefon 164-21.

Pabjanice.

Telefonem od własnego korespondenta).

NOWE DELEGACJE.

W związku z projektem przeniesienia powiatowej kasy chorych do Łodzi w dniu wczorajszym wyjechała do państwa wojewody łódzkiego delegacja, w której w imieniu przemysłu występował p. Lubraniecki, w imieniu kupiectwa p. Kasperski, zaś w imieniu właścicieli nieruchomości p. Wendler.

Delegacja przedstawiła swoje uwagi przeciw przyłączeniu pabjanickiej kasy chorych do Łodzi.

Tegoż dnia wyjechała do Warszawy delegacja robotników w osobach kierownika związku zawodowego „Praca” p. Majchrowskiego i kierownika związków klasowych p. Raszplj. Delegacja przedstawiła p. ministrowi pracy i opieki społecznej swój protest przeciw przyłączeniu pabjanickiej kasy do Łodzi i kategorycznie wypowiedziała się za stworzeniem w Pabjanicach kasy okręgowej obejmującej powiaty łaski i sieradzki.

Kasa ta liczyłaby 30 tysięcy członków ubezpieczonych, zaś wraz z rodzinami około 70 tysięcy osób, co daje solidną podstawę do prawidłowej gospodarki kasy, i nie grozi ani Pabjanicom, ani Zduńskiej Woli upośledzeniem.

W mieście istnieje powszechna opinia, że władze centralne w wyniku tych wystąpień społeczeństwa miejscowego utworzą w Pabjanicach kasę okręgową.

GOŚCINNE WYSTĘPY ZULI POGORZELSKIEJ, L. LAWIŃSKIEGO I LEO FUKSA.

Wielkie poruszenie wywołała w Pabjanicach zapowiedź poranku rewjowego w Kinie Miejskim w Pabjanicach w niedzielę 6 września o godz. 12-iej w po południe. Gościnne występy królowej republiki polskiej Zuli Pogorzelskiej, świetnie grającego teatru „Qui Pro Quo”, Lucjana Lawińskiego, oraz fenomenalnego Leo Fuka, który w krótkim czasie zdobył sobie sławę w całej Polsce będąc niewątpliwie rewelacją, jakiej Pabjanice dotychczas nie posiadały. O zainteresowaniu porankiem rewjowym świadczy ogromny popyt na bilety, które w przedsprzedaży znajdują się w kinie Płatkowskiego przy ul. Zamkowej.

STREJK W PRZEMYSLE WŁÓKIENNICZYM.

W fabryce Jekego na tle obniżki płac wybuchł strejk, przyczem pracę porzuciło około 60 robotników.

W fabryce Gustawa Preissa na tym samym tle wybuchł strejk, przyczem pracę porzuciło około 60 robotników. Robotnicy zwrócili się do związku zawodowego „Praca”, prosząc o interwencję.

W fabryce Gustawa Preissa pomagają się oni zapłaty za 14 dni pracy, przysługującego im urlopu oraz wydatków kart na zapomogę. Delegacja robotników wraz z przedstawicielem związku „Praca” została przyjęta przez inspektora pracy w Łodzi.

ODŁOŻENIE UROCZYSTOŚCI.

Zapowiedziana na dzień jutrzejszy uroczystość poświęcenia sztandaru Legji łódzkiej w Pabjanicach została na życzenie władz odłożona na dzień 30 września.

Nie wolno pracować ponad 8 godzin.

Wszystkie zakłady przemysłowe znajdą się pod ścisłą kontrolą władz. Energiczna walka z bezrobociem.

Onegdaj udał się do Warszawy okręgowy inspektor pracy inż. Wojtkiewicz, który zaproszony został na konferencję w ministerstwie pracy i opieki społecznej w sprawie bezrobocia. Na konferencję tę przybyli okręgowi inspektorzy pracy ze wszystkich miast Polski, którzy szczegółowo omówili plan akcji, zmierzającej do opanowania klęski bezrobocia w naszym kraju.

W wyniku kilkugodzinnych narad ustalono zostały dla okręgowych inspektorów pracy specjalne instrukcje, które będą obecnie realizowane we wszystkich miastach.

W pierwszym rzędzie inspektor pracy podejmie bardzo rygorystyczną walkę z godzinami nadliczbowymi. Będzie on przy pomocy ciał kontrolnych, lustrował wszystkie fabryki i warsztaty pracy,

nie dopuszczając pod żadnym pozorem do zatrudniania robotników powyżej 8 godzin dziennie,

nawet w wypadku wypłacania im specjalnego wynagrodzenia. Jeśli fabryka nie może podjąć zamówieniom i z tych względów zmuszona jest zatrudnić robotników ponad normę, powinna na specjalne godziny zaangażować nowych robotników.

W pierwszym rzędzie inspektor pracy odbędzie konferencję z przemysłowcami, starając się w sposób polubowny przeprowadzić ten postulat rządowy. W razie jednak, gdyby inspekcje stwierdziły, iż przemysłowcy nie zastosowali się do tych zarządzeń, wówczas

zastosowany będzie nacisk prawny.

Następnie insp. Wojtkiewicz spowodować ma, aby w fabrykach czy też w poszczególnych działach fabrycznych,

w których praca jest ciągła, t. zn. trwa 24 godziny na dobę, robotnicy zatrudniani byli

nie na trzy lecz na cztery zmiany. Prócz tego, w myśl instrukcji ministerstwa, inspektor pracy podejmie energiczną walkę z

nielegalnym zatrudnianiem młodocianych i kobiet w czasie nocnej pracy, jak również przy robotach ciężkich i za kazanych ustawowo dla tej kategorii robotników. Miejsce kobiet i młodocianych zająć muszą bezrobotni mężczyźni, żywicieli rodzin.

Dla przeprowadzenia instrukcji ministerstwa okręgowy inspektor pracy zapewni sobie pomoc władz administracyjnych.

Jak widać z powyższego, zainicjowana przez rząd walka z bezrobociem, weszła obecnie na realne tory. (k)

Spadek w wysokości 500 tys. dolarów otrzymała 74-letnia schorowana staruszka.

Uszczęśliwiona łodzianka zbuduje szpital dla dzieci.

Przy ul. Kamiennej, w jednym z domów, w pobliżu ul. Kilińskiego, zamieszkuje od szeregu lat prara małżonków Wajnsztek, w osobach: 70-letniego Bera i o cztery lata starszej od niego Chana-Fajgi. Małżeństwo to zamieszkuje w małym pokoiku, w charakterze sublakatorów.

Stary Ber zajmuje się wyłącznie studjowaniem Talmudu. Zona jego, zło-

żona obłożną chorobą, od paru lat nie opuszcza łóżka. Z małżeństwem mieszka jedynie ich 29-letni syn Jakób, który pracuje na posiadzie i łoży na utrzymanie staruszków. Pozostałe dzieci Wajnszteków oddawna usamodzielnili się, pożeniły względnie powychodziły za mąż.

Chana-Tajga Rozenzon, żona Bera Wajnszta, pochodzi z Włocławka.

Przed czterdziestu laty dwaj jej bracia, Samuel i Jakób, zbiegli przed poborem wojskowym do Stanów Zjednoczonych i zamieszkali w Belmore, pod Nowym Jorkiem, gdzie Samuel otworzył fabrykę mebli, a następnie liczne składy mebli, zaś Jakób fabrykę maszyn i motorów.

Obaj bracia nie dawali o sobie znaku życia.

Tymczasem ostatnio Chana-Fajga Wajnsztek otrzymała od jednego adwokatów w Nowym Jorku list, zawierający wyciąg z testamentu Samuela Rozenzona, który umarł niedawno, w wieku lat 63.

Starzec przypomniawszy sobie przed śmiercią, iż ma rodzinę w Polsce, oraz iż wielu rzeczy w życiu swem zaniedbał. Z testamentu wynika, iż stara się on zaniedbania te naprawić.

Przedewszystkiem w testamencie swym Samuel Rozenzon zapisał na rzecz swej siostry 500.000 dolarów, jedyną nakazę ze wskazaniem, na jakie cele należy z pieniędzy tych czerpać.

Przedewszystkiem testator wymaga, aby ze spadku wspomnianego wspomogła Chana-Fajga Wajnsztek swoje dzieci.

Dalej nakazuje testator, aby dokona no odświeżenia grobu i pomnika jego zmarłego ojca, we Włocławku, oraz grobu i pomnika matki, zmarłej w czasie wielkiej wojny w Piotrkowie. Ponadto spadkobierczyni ma wynająć jednego mężczyznę w Piotrkowie, oraz jednego we Włocławku, którzyby w rocznicę śmierci rodziców Samuela Rozenzona odbyli modły nad grobami zmarłych.

List kancelarii adwokackiej z Nowego Jorku zawierał wezwanie do spadkobierczyni, aby nadesłała swoje pełnomocnictwo notarialne bądź dla rabina nowojorskiego, Samuela Rubina Majzla, bądź dla właściciela wspomnianej kancelarii, celem podjęcia sumy, zapisanej w testamencie.

Staruszkowie, po otrzymaniu tego listu, nie wiedzieli, czy martwić się z powodu śmierci testatora, czy cieszyć z powodu otrzymania zapisu. W każdym razie staruszka zapomniawszy zupełnie o obowiązku odsiedzenia rytualnej pokuty w związku ze śmiercią brata i dopiero uczony talmudysta-małżonek przypomniał jej o tym obowiązku.

Reporterowi, który zwrócił się do tak późno przez los obdarowanej staruszki o szczegóły, zwierzyła się spadkobierczyni że po otrzymaniu spadku da pewną sumę na biednych, oraz wybuduje szpital dla dzieci, imienia jej zmarłego synka, który skończył życie mając lat pięć. (p)

Chciała żywcem spalić męża.

65-letnia staruszka skazana na 3 lata więzienia.

Pożycie małżonków Marjanny i Alberta Dresslerów, właścicieli dużego gospodarstwa rolnego we wsi Teresin, pow. łaskiego, nie było szczęśliwe. Marjanna, licząca już obecnie 65 lat, była znacznie starsza od męża i stale podejrzewała go, że ją zdradza. Albert, będący jeszcze krzepkim mężczyzną, istotnie uganiał się za dziewczętami. Pewnego dnia (działo się to w maju bieżącego roku) Marjanna przytapała go na zdradzie.

Albert oświadczył wówczas zupełnie wyraźnie swej małżonce, że jest już dla niego za stara i z tego względu musi szukać kochanki.

Marjanna zaprzysięgła mu zemstę. Następnego nocy, gdy Albert był po-

grążony we śnie, wymknęła się cichaczem z izby, ułożyła kilka wiązek słomy przed drzwiami drewnianej zagrody i wzniciła ogień. Staruszka wiedziała, że jej mąż śpi bardzo twardo, więc była pewna, że żywcem spłonie w zagrodzie.

Na szczęście jednak sąsiedzi zauważyli pożar. Zbudzili oni Dresslera i wspólnie z nim podjęli akcję ratunkową. Ogień rozszerzał się z gwałtowną szybkością, grożąc zniszczeniem kilku sąsiednim gospodarstwom. Gdy wreszcie zjawiła się straż ogniowa, udało się jej pożar stłumić. Gospodarstwo Dresslera uległo zupełnemu prawie zniszczeniu.

Podpalaczka usiłowała pozbawić się życia. Wskoczyła ona do stawu, skąd ją wyciągnięto w bardzo ciężkim stanie. Po krótkiej kuracji, staruszka powróciła do zdrowia.

Osadzono ją wówczas w więzieniu. Wczoraj Dresslerowa stanęła przed sądem okręgowym w Łodzi, który sprawę tę rozważał pod przewodnictwem sędziego Halickiego, w asyście sędziów Kubiaka i Brauna. Oskarżał prokurator Kozłowski.

Staruszka na sprawę przyznała się do winy. Opowiadając o swem złem pożyciu z mężem, twierdziła, że on ją przez całe życie maltretował więc chciała mu zapłacić za wszystkie swoje krzywdy. Miała ona zamiar popełnić samobójstwo, lecz nie pozwolono jej tego uczynić.

W charakterze świadków przesłuchano członków rodziny staruszki i sąsiadów.

Sąd skazał Dresslerową na 3 lata

Dyżury aptek.

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: Sz. Jankelewicza (Stary Rynek 9), J. Stecłda (Limanowskiego 37), B. Głuchowskiego (Narutowicza 6), St. Hamburga i S-ki (Główna 50), L. Pawłowski (Piotrkowska 307), A. Piotrowskiego (Pomorska 91).

Dźwiękowy Teatr Świetlny CASINO

Dziś i dni następnych.

„JAKI PAPA -- TAKI SYN”

Obraz wytwórni Pathe Natan.

W roli głównej: Mistrz ekranu i żywego słowa dystyngowany

ADOLF MENJOU

przy świetnym zespole Alicja Cocea, Rogera Treville Reggie, Marnaya i Savoye.

Arcydzieło dźwiękowe Paryża

Nad program dźwiękowa groteska rysunkowa p. t.

„Micky w szponach goryla”

oraz aktualności krajowe. Początek o godzinie 12-iej w poł.

Ceny miejsc od godz. 12—3 75 gr. i 1 zł.

Pożyczka francuska dla W.-Brytanji.

Pożyczka francusko - amerykańska dla W. Brytanji jest sfinalizowana.

Gdy przed niedawnym jeszcze czasem Bank Angielski starał się o kredyt 50 milj. funt. szterl. — do istotnych przeszkód należały względy prestiżowe, nie pozwalające, aby Anglia wbrew tradycji pożyczka w innej walucie aniżeli w angielskiej; francuzi znowu domagali się, aby nominalnie ich kredytu był wyrażony we frankach.

Groźąca katastrofa kazała angiłkom w parę tygodni później zapomnieć o względach prestiżowych i intronizacji franka, jako dominującej waluty, dokonana się bez przeszkód.

Nie tylko to „decorum“ jest pouczające. Transza amerykańska przyjęta za stałe przez konsorcjum pożyczkowe banków. Z transzy francuskiej tylko połowa 2,5 milj. fr. fr. obejmuje konsorcjum, drugie tyle zaś w postaci 4 i pół procentowych biletów skarbu W. Brytanji, będzie emitowane publicznie.

Zdolność absorpcyjna wolnego rynku francuskiego na taką porcję obcych papierów państwowych jest najlepszym dowodem płynności Paryża, niewątpliwie większej aniżeli New-Yorku. Rząd francuski dał sam do publicznej emisji, aby dać wolnym kapitałom okazję lukratywnej lokaty (cały procent — 4 i pół — przypada posiadaczom francuskim; Anglia płaci nie tylko podatek emisyjny i komisyjny, ale także 18 procentowy podatek od dochodów z kapitałów).

Kredyt obecny jest jednoroczny, ale nikt nie wątpi z tej i tamtej strony L. Manche, — że później dojdzie do długoterminowej konwersji.

W ten sposób potęga i przewaga Francji została przypieczetowana przez pożyczkę 5-miliardów a będzie ona w dziejach finansów świata punktem zwrotnym.

Reperkusje finansowe i polityczne niedługo zapewne dadzą na się czekać. Kryzys gabinetowy na Węgrzech, zmiana rządu... pożyczka francuska były jedną z części preludjum.

Wypowiedzenie angielskiego kredytu

Eksport konfekcji

znacznie wzrósł w sierpniu

Jak się dowiadujemy eksport konfekcji z okręgu łódzkiego wyniósł w sierpniu kolosalną cyfrę — 1.700.000 złotych, przyczem wzrosły w poważnym stosunku obroty eksportowe firm starych, jak również przybyło bardzo wiele firm nowych, które eksportem konfekcji tej obecnie się zajęły.

Sprawa eksportu konfekcji wzbudziła w przemyśle włókienniczym kolosalne zainteresowanie, to też eksporterzy oczekują obecnie z niecierpliwością realizacji projektów reglamentacyjnych, z którymi wystąpiła Izba Przemysłowo-handlowa w Łodzi na terenie ministerstwa.

tu 150 milj. szyl. dla Austrii, co w konsekwencji musi skierować Austrjaków do Paryża, jest dalszą przygrzywką. Projekty tego czy innego Anschlusu de zartealizują się w ten sposób najwyraźniej.

Francja silnie usadawia się w środku Europy.

Na wschodzie przyczynkiem do roka wań politycznych francusko - sowieckich jest niewątpliwie świadomość So-

wietów, że korzystanie z kredytów świata kapitalistycznego z drugiej ręki — za niemieckim pośrednictwem — nie jest interesem a la longue pewnym i opłacalnym.

Dla Polski finansowe wykorzystanie politycznego sojuszu z Francją jest w tym układzie warunkiem mądrości politycznej i gospodarczej.

Dr. A. Z.

Nie będzie cła na wełnę.

Fantastyczne informacje nie mają żadnych podstaw.

W jednym z pism porannych ukazała się informacja, nosząca wręcz rewelacyjny dla całego świata włókienniczego tytuł, głoszący zupełnie definitywnie o wprowadzeniu cła na surową wełnę.

W przeciwieństwie do tego tytułu, informacja zamieszczona pod nim utrzymana jest w tonie niezwykle mglistym i mało konkretnym: dopiero w ostatnich jej słowach zawarty jest passus, że „rząd podtrzymuje dawny swój projekt wprowadzenia cła na surową wełnę“.

Wiadomość ta jest najzupełniej bezpodstawną.

Pomysł o wprowadzeniu cła na bawełnę i wełnę krąży od dłuższego czasu wśród stołecznych publicystów gospodarczych. Są one wyrazem pobożnego życzenia szczególnie sfer ziemiańskich w Polsce, natomiast wiadomość podana przez dziennik łódzki ma ilustrować niemożliwe tendencje rządu.

Hodowla owiec nie pokrywa ani pod względem ilości, ani — i to przede wszystkim — pod względem jakości zapotrzebowania krajowego, jesteśmy zdani na import surowej wełny, a obłożenie jej cłem byłoby pogłębieniem kryzysu, który najdotkliwiej odczuwa włókiennictwo w Polsce.

Przed niedawnym czasem prowadził z łódzkimi przedsiębiorcami czesanki pertraktacje delegat ministerstwa przemysłu i handlu inż. Huppert. Omawiane były najdrobniejsze detale nowej taryfy celnej — co do której zresztą zbiera opinie wielki związek, — poruszane były wszelkie sprawy związane z importem surowców włókienniczych dla Łodzi, jednak o „sanacji“, którą podaje omawiane pismo, nie było mowy.

Jak więc ustaliliśmy o clem na surową wełnę niema obecnie mowy.

Upadłości i układy.

W końcu grudnia r. ub. udzielił sąd handlowy odroczenia wypłat na okres 3 miesięczny firmie „Sukcesorowie Józefa Niedźwiedzińskiego“, fabryka wyrobów trykotowych, z siedzibą przy ul. Zagajnikowej 67. Sędzią Komisarzem zamianował wówczas sąd sędzię handlowego Hermana Zmigroda, zaś nadzorcą sądowym inż. Władysława Jelenia.

Bilans firmy zamykał się sumą zł. 474.866 zł.

W marcu r.b. wpłynęło podanie firmy o otwarcie postępowania układowego, gdyż przewidziany poprzednio plan sanacji nie mógł być wykonany przez firmę z powodu niemożności sprzedaży towarów gotowych oraz zainkasowania należnych sum od dłużników.

Wreszcie w końcu sierpnia r. b. odbyło się zebranie wierzycieli. Sędzią Komisarzem odczytał propozycje układowe firmy, a mianowicie: zapłatę 70 proc. bez odsetek, przyczem pierwszych 15 proc. po 10 miesiącach, 20 proc. po 16 miesiącach i 35 proc. po 24 miesiącach od chwili zatwierdzenia układu przez sąd.

Za układem wypowiedziało się 11 wierzycieli, reprezentujących sumę zło-

tych 52.624.65, — przeciw układowi 1 wierzyciel na sumę 1.653.20 zł.

Ponieważ ogólna suma długów nieuprzywilejowanych wynosiła złotych 57.233.90, a za układem głosowało 11 wierzycieli na ogólną liczbę 14 wierzycieli, reprezentujących sumę 52.624.65 zł., układ został uznany za zawarty.

Sprawa ta w przedmiocie zatwierdzenia układu przez Sąd znajdzie się w najbliższym czasie na wokandzie sądu handlowego.

★

Również odbędzie się niedługo rozprawa w przedmiocie zatwierdzenia układu pomiędzy upadłą firmą „Bracia Szkólnik i S-ka“ (Południowa 20), a jej wierzycielami.

2 września 1930 r. ogłosił sąd upadłość tej firmy oraz jej właścicielom Makowski i Chaimowi Szkólnikowi, oraz Szaj Boruchowi Tajchowi, Żeromskiego 29 — osobiście. Sędzią Komisarzem zamianował sędzię handlowego Fabrykana, zaś kuratorem upadłości adwokata Kazimierza Konczyńskiego. Upadłych osadzono w areszcie dla dłużników.

W połowie września udzielił sąd listu glejtowego Maksowi — Jakubowi

Giełda pieniężna.

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo - dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była przeważnie słabsza przy zapotrzebowaniu mniejszym. Wypłata telegraficzna na Nowy Jork 8.928. Notowano dewizy: Amsterdam 359.70, Londyn 43.39, Nowy Jork — 8.924, Paryż 35.01, Praga 26.43 i pół, Zurych 174.15, Wiedeń 125.50. W obrotach międzybankowych za dewizy na Berlin żądano 211.75, za markę niemiecką 211.10. W obrotach pozagiełdowych obracano dolarem gotówkowym po kursie 8.93.25. Rubel złoty 4.78.25, rubel srebrny 1.50, bilon 0.72, czerwonec 3.40.

AKCJE. Zainteresowanie akcjami jest bardzo małe przy obrotach ograniczonych. Notowano: Bank Polski 112 i pół, Bank Zachodni 41, Parowozy 10.50.

PAPIERY PROCENTOWE. W grupie pożyczek państwowych bardzo mocna była pożyczka inwestycyjna, natomiast w dziale prywatnych papierów lokacyjnych przeważała tendencja słabsza, zwłaszcza dla listów prowincjonalnych. Obroty naogół małe. Notowano: 3 proc. pożyczka budowlana 31, 4 proc. pożyczka inwestycyjna zwykła 84.50 — 85, 5 proc. pożyczka konwersyjna 44.50 — 10 proc. pożyczka kolejowa 105, 8 proc. obligacje budowlane Banku Gospodarstwa Krajowego 93, 8 proc. Przem. Polskiego 71.50, 4 i pół proc. listy ziemskie 49.50 — 50, 5 proc. m. Warszawy 51.25, 8 proc. m. Warszawy 68.75 — 69.25, 69.8 proc. m. Kielc 59.50, 8 proc. m. Łodzi 64, 10 proc. Radomia 69, 10 proc. Siedlec 69.50. W obrotach prywatnych obracano dolarówką po 44.50. Na zebraniu giełdy pieniężnej banknotami dolarowymi obracano oficjalnie po kursie 8.92 i pół.

Upadłości i układy.

Szkólnikowi i Chaimowi Szkólnikowi na przeciąg 2 miesięcy, zaś podanie Szaj Borucha Teicha w sprawie zwolnienia z aresztu dla dłużników Sąd pozostawił bez uwzględnienia.

Dopiero w końcu września uzyskał Teich list glejtowy na przeciąg 1 miesiąca. Glejt był automatycznie przedłużany przez sąd.

W dniu 1 września r. b. odbyło się zebranie wierzycieli upadłej firmy, na które zgłosiło się 62 wierzycieli, reprezentujących wierzycielności na sumę zł. 297.206.

Upadli zaproponowali układ, na mocy którego zobowiązali się zapłacić wszystkie swoje długi w wysokości 21 proc. bez procentów i kosztów w 3-ech 10-cio miesięcznych ratach, począwszy od dnia uprawomocnienia się wyroku zatwierdzającego układ.

Adwokat Klinger Tadeusz, pełnomocnik 62 wierzycieli (na sumę 297.206 złotych) wyraził swą zgodę, gdyż pełnomocnik upadłych oświadczył, że zostanie przez upadłych zaciągnięty dług, otrzymany na zasadzie gwarancji hipotecznej na nieruchomości.

Układ powyższy został zawarty.

KIEP-ure

możesz dobrze słyszeć tylko na nowoczesnym radjodiodniku, bez akumulatora, baterji, włączonym jak zwykła lampka do kontaktu sieci. Stale na składzie aparaty od 3 do 6 lampowych, łatwe w strojeniu, wyroby własne, Philipsa, Nora i t. d. Sprzedajemy na dogodnych warunkach, na spłaty do 10 miesięcy. Szczególnie polecamy typ Ekramiola, dający całą Europę bez żadnej anteny RADJO - ELEKTROLA

JERZY KRZYŻANOWSKI, Andrzejka Nr. 4, telefon 201-04.

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY L. LAKSA

ul. Żeromskiego Nr. 84 dojazd tramw. Nr. 9, 8, 5, 16, 6 wykonuje zdjęcia do matrykuł i paszportów po cenach B. NISKICH. Przyjmuje do wywołowania, kopowania i powiększenia. 6 fot. brązowych do matrykuł lub do paszportów od 1 zł.

Farbiarnia na jedwab

z dobrą wodą w trybie. Jest do wydzierżawienia. Oferty pod „Farbiarnia“

NATYCHMIAST okazjnie do sprzedania dwupiętrowy

DOM murowany

z owocowym ogrodem przy ulicy Rzgowskiej. Wolne mieszkanie dwa pokoje z kuchnią. Do kupna wymagana suma 10.000 zł. gotówka i przelecie długoterminowego długu. Pośrednicy wyłączeni. Blisze szczegóły telefonicznie, Nr. 108-47, Jasiński, w godzinach od 9 min. 30 do 14-cj.

LAUREATKA Lina FALKOWSKA

odznaczona złotym medalem, udziela lekcyj gry fortepianowej. Wiadomość Żeromskiego nr. 24, telefon 150-84. Od 10—12 i 3—5-cj.

PROF.

Paulina Berlinowa

Dypl. Petersburskiego Konserwatorium LEKCJE GRY FORTPIANOWEJ ulica Narutowicza 47, m. 16.

LEKARZ - DENTYSTA

Emilia Neufeld Monicowa

POWRÓCIŁA. ulica 6-go Sierpnia Nr. 10.

ZAKŁAD LECZNICZO - WYCHOWAWCZY dla dzieci nerwowych i cofniętych w rozwoju

Dr. med. W. SPEKTOROWEJ Piotrkowska 224, telefon 188-03 Psychoterapia. Gimnastyka lecznicza. Nauka podług najnowszych systemów. Porada leczniczo - wychowawcza od 12 do 2-cj.

Lekarz-dentysta

Pajęcka Gawartin powróciła.

Południowa 13, Tel. 114-95

DR. MED.

D. Rawicz

ul. Kilińskiego nr. 49, telefon 154-36

POWRÓCIŁ.

LEKARZ - DENTYSTA

R. Łozińska - Staropolska

POWRÓCIŁA.

Przyjmuje w lecznicy Erzezińska 11.

od 10—2 i 4—6-cj.

Chiromanika

psycholog M-me Marie, Sienkiewiczza 67, m. 30 poprzeczna oficyna wprost z bramy. 1-sze piętro. Przyjmuje od g. 2 pp. do 8-cj.

Profesty w sierpniu.

W lipcu r. b. zantowano nagły i to dość poważny wzrost liczby protestów wekslowych, których ilość z 26.493 na sumę 6.194.408 zł. w czerwcu, wzrosła do 32.910 na sumę 9.014.048 zł. w lipcu.

Na tymże poziomie utrzymał się stan protestów w sierpniu r. b. W tym czasie według statystycznego zestawienia zaprotestowano na całym terenie okręgu sądowego 32.055 weksli krajowych na łączną sumę 5.733.308.98 gr. oraz 19 weksli zagranicznych na sumę 22.531 zł. 76 gr.

Na terenie Łodzi w sierpniu r. b. zaprotestowano 27.999 weksli krajowych wartości 8.738.054 zł. 54 oraz 19 weksli zagranicznych na sumę 22.531 zł. 76 gr. w porównaniu z lipcem r. b. gdy zaprotestowano 32.910 weksli na sumę 9.014.048 zł. wskazuje pewne zmniejszenie i poprawę. Ponadto wykupiono przed protestem 8.813 weksli na sumę 1.040.172 zł. 18 gr. (a).

Nowa taryfa celna.

Trwające od dnia 2-go b. m. prace komisji związku izb przemysłowo-handlowych nad ostatecznym zaopiniowaniem drugiej części nowej taryfy celnej, w dniu wczorajszym zostały zakończone.

Opinia przekazana będzie w najbliższym czasie ministerstwu przemysłu i handlu, poczem izby otrzymają do zaopiniowania trzecią i ostatnią część nowej taryfy celnej. (ag)

Handel z zagranicą

W biurze izby przemysłowo-handlowej w Łodzi znajdują się zgłoszenia następujących firm zagranicznych:

- Firma bułgarska pragnie nawiązać stosunki z fabryką, produkującą wstążki do fabrykacji szalonych kapeluszy (L. 4866).
- Firma bejrucka pragnie objąć przedstawicielstwo fabryk wyrabiających tkaniny bawełniane jedwabne, przędzę bawełnianą i sztuczno-jedwabną i wyroby pończosznicze. (L. 4987).
- Firma londyńska proponuje swe usługi w charakterze reprezentanta fabryk włókienniczych w bawełnianymi wełnianymi (L. 5071).
- Firma niemiecka pragnie wejść w kontakt z firmą, eksportującą szluczną skórę do wyrobu szalonych torebek (L. 5908).
- Firma duńska poszukuje przedstawicielstwa w wyrobach bawełnianych i wełnianych (L. 6023).
- Firma niemiecka obejmuje reprezentację polskich fabryk, wyrabiających przędzę bawełnianą, szelkowaną, sztuczno jedwabną i nici (L. 5951).
- Firma szwedzka pragnie objąć przedstawicielstwo krajowych fabryk włókienniczych (L. 6060).
- Firma cypryjska pragnie nawiązać stosunki handlowe z fabrykami wyrobów bawełnianych, wełnianych, płóciennych, jedwabnych i dzianych (L. 6152).
- Firma manchesterka nawiąże kontakt z firmą, produkującą taśmy elastyczne do wyrobu szelk i wełniane podszewki do fabrykacji historycznych nieprzemakalnych (L. 6158).
- Firma londyńska pragnie objąć przedstawicielstwo polskich fabryk pończoszniczych (L. 6164).

Rejestracja stanu cywilnego.

Przepisów, opracowany przez Józefa Litwina i Aleksę Rzewskiego.

I. Na półkach księgarskich ukazał się w 640-stronicowy tom „Rejestracja stanu cywilnego”, zbiór przepisów prawnych w sprawach rejestracji stanu cywilnego, wydanych po odzyskaniu niepodległości państwowej, opracowany przez Józefa Litwina i Aleksę Rzewskiego.

Kolebka i trumna — te dwa graniczne momenty zetknięcia się z najważniejszą polską rejestracją — rejestracją stanu cywilnego i jej wyobraźni — przedmiotem stanu cywilnego, dla którego zbiór jest w pierwszym rzędzie przeznaczony.

Praktyka administracyjna oczekiwana na wydawnictwo takie od lat 6-ciu, i od chwili, gdy „Przewodnik” Rzewskiego — Szwaremana (1923) stał się aktualny. Wbrew mniemaniu wielu nie łudź nadzieją, by unifikacja rejestracji stanu cywilnego mogła być rzeczą nieodległej przyszłości, jest ona bowiem ściśle uzależniona od losów projekcji małżeńskiego osobowego, którego mimo pozorów przeciwnych niewątpliwie nieprędko stanie się ustawą. Książka zawiera blisko 500 pozycji prawodawstwa, rozporządzeń wewnętrznych, okólników, instrukcji, reskryptów,

Memoriał przemysłu mydlarskiego w sprawie projektu nowej taryfy celnej.

Krajowy przemysł mydlarski w Łodzi złożył w Izbie Przemysłowo-Handlowej memoriał, zawierający uwagi do nowej taryfy celnej, dotyczące tłuszczów i olejów roślinnych i zwierzęcych.

W memoriale tym domaga się krajowy przemysł mydlarski w Łodzi utrzymania dawnej stawki celnej: 6.50 na oleje roślinne, gdyż muszą być one sprowadzane z zagranicy, a nie można ich zastąpić olejami krajowymi. Nadto domaga się utrzymania jednolitej stawki dla łoju, jako że do celów jadalnych łoju nie jest sprowadzany; produkcja łoju krajowego nie pokrywa zapotrzebowania, rolnictwo polskie nie jest zainteresowane w produkcji łoju, gdyż niema u nas przemysłu mięsnego przetwórczego, jak w Południowej Ameryce lub Australji.

Wskazuje krajowy przemysł w memoriale na bólczkę, jaką wywołało rozporządzenie ministerjalne, co do powtórnego badania w Urzędzie Celnym olejów i ich zawartości tłuszczowych kwasów, mimo to, że od lat sprowadza się z zagranicy z zaświadczeniem pol-

skiego konsulatu. Obecnie Urząd Celnny domaga się przy każdym wagonie złożenia kaucji za różnicę 15 zł. od 100 kg. w stawce celnej, wysła próbki do Warszawy celem ponownego zbadania. Strata czasu i biurokratyczne czynności utrudniają fabrykację mydła.

Podobnie: denaturowanie łoju, otwieranie beczek, topienie — sprawia dużo trudności i jest formalnością nieuzasadnioną.

Memoriał porusza sprawę olejów jadalnych „Soya” itp. i różnicę w stawce dla olejów rafinowanych i nierafinowanych, wynoszącą 90 zł. od 100 kilo, która to różnica płaci biedna ludność, spożywająca oleje jadalne, a które przepadają dla skarbu, gdyż ze względów konkurencyjnych nie można sprowadzać z zagranicy olejów rafinowanych a kupuje się w zmonopolizowanych rafinerjach krajowych. Podobnie, jak nieuzasadniona podwyżka stawek celnych na oleje i żywicę wpływa na podrożenie artykułu 1-szej potrzeby, jakim jest niewątpliwie mydło. Tę nadwyżkę płaci również biedna ludność.

Strajk w przemyśle dzianym został wczoraj zlikwidowany.

Onegdajszego wieczoru odbyło się zebranie przedstawicieli przemysłowców dzianych oraz kartelu Z. Z. P., celem ostatecznego zlikwidowania strajku w tym przemyśle. Zebranie odbyło się w lokalu przemysłowca Frenkla, przy ul. Podrzecznej nr. 3.

W rezultacie długotrwałej narady podpisano umowę zbiorową, w myśl której robotnicy, zatrudnieni przy wykonywaniu towaru gatunku „200”, otrzymywać będą 29 i pół grosza za wyprodukowanie jednego kg.

Jeżeli chodzi o inne gatunki — za-

robki robotnicze pozostają niezmienione.

Dalej umowa przewiduje, iż przyjmowanie praktykantów na maszyny dziewiarskie dokonywane być może jedynie przy porozumieniu ze związkiem robotników przemysłu dzianego Z. Z. P.

Umowa zbiorowa nie objęła sił pomocniczych, jednakże przemysłowcy zobowiązali się wypełnić tę lukę w umowie i kwestię plac dla sił pomocniczych uregulować do 12 b. m.

Umowa powyższa obowiązuje do dnia 31 grudnia b. r.

Salon Mód

ALA RUBINSTEIN

p. i. „Au petit Paris”

Łódź, Piotrkowska 81, tel. 138-65

zawiadamia Sz. Klijeotę, iż powróciła z Paryża z najnowszą kolekcją modeli na sezon jesienny i zimowy.

Kronika gospodarcza.

4 miliony 104 tysiące bezrobotnych w Niemczech.

Według raportu Głównego Urzędu Pośrednictwa Pracy Rzeszy, stan bezrobocia w Niemczech, który wzrósł już znacznie w drugiej połowie lipca, zwiększył się jeszcze bardziej w okresie od 1-go do 15-go sierpnia r. b. W okresie pomiędzy 15 lipca a 15 sierpnia r. b., liczba bezrobotnych wzrosła o okragle 148,000 osób, z czego na okres od 1-go do 15-go sierpnia przypada 114,000 osób. Według obliczeń urzędu pośrednictwa pracy, liczba bezrobotnych osiągnęła w dniu 15 sierpnia r. b. 4 miliony 104 tysiące osób. Głównym powodem wzrostu bezrobocia jest kryzys finansowy w Niemczech.

Gielda zbożowa.

Na wczorajszym zebraniu giełdy zbożowo-towarowej w Warszawie obroty były średnie przy usposobieniu spokojnym. Notowano za 100 kg. parytet wagon Warszawa, w handlu hurtowym, w ładunkach wagonowych: żyto 21—21.50, pszenica 23.50 — 24.50, owies jednolity nowy 21 — 22, owies zbierany nowy 19 — 20, jęczmień na kaszę 19.50—20, jęczmień browarny 21 — 23, mąka pszenna luksusowa 47 — 57, mąka pszenna 4/0 42 — 47, mąka żytnia według typu przepisowego 38 — 40, otręby pszenne szale 14.75 — 15.25, otręby pszenne średnie 14.50 — 15, otręby żytnie 12 — 12.50, rzepak zimowy 29 — 30, groch Victoria 26—30.

NOTOWANIA BAWELNY.

Liverpool, 3 września. Bawełna amerykańska — zamknięcie: wrzesień 3.55, październik 3.59, listopad 3.60, grudzień 3.64, styczeń 3.68, luty 3.72, marzec 3.77, kwiecień 3.81, maj 3.85, czerwiec 3.88, lipiec 3.91, sierpień 3.94, Loco 3.73.

Liverpool, 3 września. Bawełna egipska — zamknięcie: wrzesień 5.30, październik 5.44, listopad 5.55, styczeń 5.74, marzec 5.91, maj 6.09, Loco 5.70.

Aleksandria, 3 września. Bawełna egipska — zamknięcie Sakellaridis: listopad 10.99, styczeń 11.35, marzec 11.70, maj 12.20, Ashmouni: październik 7.97, grudzień 8.16, luty 8.42, kwiecień 8.71, czerwiec 8.94.

Nowy Jork, 3 września. Bawełna amerykańska — zamknięcie: wrzesień 6.63, październik 6.75, listopad 6.88, grudzień 6.98, styczeń 7.06, luty 7.15, marzec 7.26, kwiecień 7.33, maj 7.43, czerwiec 7.50, lipiec 7.60, Loco 6.80.

Nowy Orlean, 3 września. Bawełna amerykańska — zamknięcie: październik 6.75, grudzień 6.98, styczeń 7.06, marzec 7.25, maj 7.43, lipiec 7.59, Loco 6.53.

kim porządkiem prawnym a porządkiem kościelno-prawnym (zwłaszcza na tle art. 1 konkordatu) uwidacznia się w szeregu wypadków: dowiadujemy się (str. 164), że rozporządzenie rady ministrów z 1920 roku o statystyce ruchu naturalnego nie było wykonywane przez proboszczów na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej i austriackiej (z wyjątkiem Śląska Cieszyńskiego) gdyż władze duchowne nie wydały zarządzeń, „wprowadzających” państwowy akt prawodawczy w życie; kwestja rozgraniczenia sfery kompetencyjnej wewnętrznej jurysdykcji kościelnej i jurysdykcji państwowej powoduje w wielu punktach znaczne trudności (str. 334 i 478).

Niezmiernie ciekawą jest rzecz, że jeszcze w roku 1921 piętrzące się w związku ze statystyką ruchu naturalnego trudności wywołały w sferach wyższego duchowieństwa ziem poaustriackich głosy za odłączeniem rejestracji faktów naturalnych od rejestracji obrzędów religijnych (str. 574).

Badź-co-badź znaczne zeświecczenie społeczeństwa (w związku z głębokim procesem demokratyzacji) wysunęło nowe zagadnienia: czy rodzice mogą „zapisać” dziecko do innego wyznania niż sami należą (na tle prawa b. Królestwa) (str. 186), przymusu dokonywania obrzędów religijnych (chrzest, obrzezanie) przed dopełnieniem rejestracji jako jawnie sprzecznego z art. 112 konstytucji (por. Starzewski, Sprawy wyznaniowe w świetle konstytucji, Gaz. Adm. i Pol. 1925, str. 485).

Gorliwymi oredownikami sprawy reformy rejestracji byli samorządowcy, zwłaszcza zjazdy statystyków miejskich w roku 1921 i 1929 (str. 572 n. i 170 n.), organa Związku Miast Polskich (str. 574/5), a nawet zjazd lekarzy i działaczy sanitarnych miejskich w 1922 r. (str. 574) domagały się zeświecczenia rejestracji: najwcześniejszym w tym kierunku krokiem była rezolucja rady miejskiej łódzkiej w roku 1921.

Doniosła jest kwestja ważności małżeństw cywilnych, zawartych zagranicą przez obywateli polskich, podlegających prawu b. zaboru rosyjskiego (str. 274 n. 277, 295, 600/605).

Charakterystycznym a niezwykle dokumentem czasu jest słynne orzeczenie plenarne izby I Sądu Najwyższego z 8-go listopada 1926 r. (str. 381/390), w którym wypowiedziano tezę, iż sąd państwowy przy rozważaniu skutków cywilnych małżeństwa ma obowiązek sprawdzić czy unieważniający małżeństwo wyrok sądu duchownego, a więc sądu o t. zw. kompetencji funkcjonalnej, wydany był przez właściwy według przepisów prawa cywilnego sąd duchowny, a dalej, że skoro się okaże, że wyrok zapadł z przekroczeniem właściwości przedmiotowej, nie pociąga za sobą żadnych skutków cywilnych; nie obowiązuje sądów państwowych, nie daje możność zawarcia powtórnego małżeństwa; takie rozwiązanie znalaziono dla zadawnionego sporu o ważność małżeństw mieszanych.

Doc. dr. Gustaw Taubenschlag. (d. c. n.)

RADJOPROGRAM

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ
„POLSKIEGO RADJA”

Sobota, dnia 5 września 1931 r.

11.58—12.10 Sygnał czasu z W-wy, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, odczytanie programu dziennego i repert. teatrów i kin. 12.10—13.15 Muzyka z płyt gramof. i. A. Klingbeil, Piotrkowska 160. 13.15—16.00 Przerwa. 16.00—16.30 Program dla młodzieży: Stuchowisko dla młodzieży p. t. „Ocalenie Melisandry czyli bohaterski czyn Don Kiszota” w opracowaniu radjof. Stanisława Karwickiego i Benedykta Herta (tr. z W-wy). 16.30—16.50 Koncert dla młodzieży w wyk. Ork. P. R. pod dyr. Józefa Ozmińskiego. 16.50—16.55 Kom. dla żegluga i rybaków. 16.55—17.15 Odczyt ze Lwowa p. t. „Architektura święta”, wygl. prof. Stanisław Suchniewicz. 17.15—17.35 Muzyka z płyt gramofonowych z W-wy. 17.35—18.00 Odczyt z Warszawy. 18.00—19.00 Transmisja Nabożeństwa z Ostrej Brama w Wilnie. 19.00—19.20 — Rzeczoności. 19.20—19.40 Muzyka z płyt gramofonowych z W-wy. 19.40—20.00 Kom. Izby Przem.-Handl. w Łodzi, odczytanie programu na dzień nast. i kom. meteorologiczny z W-wy 20.00—20.15 Prasowy Dziennik Radjowy i kom. sportowy z W-wy. 20.15—22.00 Muzyka lekka. Wyk.: Ork. Filharm. Warszawskiej pod dyr. Stanisława Nawrota. Gustaw Chorjan (tenor) i Marja Wilkomorska (akomp.). 22.00—22.15 „Na widnokręgu” (tr. z Warszawy). 22.15—22.30 Do datki do Prasowego Dziennika Radjowego, oraz kom. meteorol., sport. i polic. (tr. z W-wy). 22.30—23.00 Utwory Chopina w wyk. Zb. Drzewieckiego (tr. z W-wy). 23.00—24.00 Koncert żywych z płyt gramofonowych.

NIEDZIELA, dnia 6 września 1931 r.

11.00—13.00 Transmisja uroczystego nabożeństwa z Łowicza. 13.00—13.30 Transmisja z Łowicza obchodu dożynek. 13.30—13.40. Odczytanie programu na dzień bieżący i repertuar teatrów i kin. 13.40—14.00 „Pamiętał przychodzić żyć z rozchodem w zgodzie” wygl. p. Michałina Ułsińska (tr. z W-wy). 14.00—14.10 Muzyka z Warszawy. 14.10—14.25 Skrzynka pocztowa—wygl. dr. Marian Stepowski (tr. z Warszawy). 14.25—14.35 Muzyka (tr. z W-wy). 14.35—14.50 „Szturm Warszawy w roku 1831” wygl. kpt. dypl. p. Juliusz Kozubski (tr. z W-wy). 14.50—15.00 Muzyka z Warszawy. 15.00—16.20 Przerwa. 16.20—16.40 Muzyka z Warszawy. 16.40—17.10 Program dla dzieci 1) Co się dzieje na świecie — tygodnik radjowy w opracowaniu p. Jana Milewskiego. 2) Feljton prof. L. Rygiery p. t. „Radość wymarszu”. 17.10—17.35 Reportaż z Targów Wschodnich ze Lwowa. 17.35—17.40 Odczytanie komunikatu „Z przed stu lat” (tr. z W-wy). 17.40—19.00 Koncert popularny. Wyk. Ork. Reprezentacyjna Policji Państw. st. m. Warszawy pod dyr. Al. Sielskiego. Tola Maniewiczówna (sopr.) i Marja Wilkomirska (akomp.) (tr. z W-wy) 19.00—19.20 Rozmaitości. 19.00—19.40 Kom. sportowy łódzki, odczytanie progr. na dzień następny i komunikaty. 19.40—19.55 Skrzynka pocztowa techniczna — korespondencje bieżąca omówi i porad technicznych udzieli Kierownik Wydziału Prasy i Propagandy R. P. p. W. Frenekiel (tr. z W-wy) 19.55—20.00 Komunikat meteorologiczny z Warszawy. 20.00—20.15 „Wiadomości przyjemne i życzliwe” (tr. z W-wy). 20.15—22.00 Koncert populary Wyk.: Ork. Filharmonii Warszawskiej

Nadużycia w urzędzie skarbowym. Kierownik wydziału i sekwestратор przed sądem

W kwietniu r.b. naczelnik 5-go urzędu skarbowego p. Ludwik Żmigrodzki, przeprowadzając zwykłą kontrolę miesięczną działalności sekwestratorów tego urzędu zauważył w księdze kasowej sekwestratora Przywarskiego pewną pozycję, przekreśloną czerwonym atramentem. Pozycja ta dotyczyła wpłaty w wysokości 1500 złotych, uskutecznionej przez płatnika, Abrama Berlińskiego.

P. nac. Żmigrodzki zwrócił się w tej sprawie do kierownika wydziału egzekucyjnego, żądając wyjaśnienia. Pigieli oświadczył mu wówczas, że p. Berliński nie wypłacił pieniędzy, wobec czego kwit, który uprzednio już dlań przygotował, został anulowany.

W toku dalszej inspekcji nac. Żmigrodzki stwierdził, że sekwestратор Przywarski nie przygotował również innych kwitów i dowodów, wobec czego przesunął termin szczegółowej kontroli ksiąg do dnia 1 maja.

W wyznaczonym terminie w gabinecie nac. Żmigrodzkiego zjawił się Pigieli który oświadczył, że udało mu się stwierdzić, iż sekwestратор Przywarski nie posiada dwóch dowodów kasowych, iż wpłacił podatki zainkasowane od dwóch płatników.

P. naczelnik ustalił, że Przywarski istotnie nie wypłacił pieniędzy, które zainkasował w firmie Berliński (1485 złotych 25 gr.) i w firmie bracia Hesse—1228 zł. 50 gr.

Dalsze dochodzenie ujawniło, że sekwestратор działał wspólnie z kierownikiem wydziału egzekucyjnego.

Pigiem, który wniósł przeciwko niemu oskarżenie. Stwierdzono, że Pigieli był nie tylko dokładnie o wszystkim poinformowany, lecz nawet był jego współnikiem.

Naczelnik 5-go urzędu skarbowego

pod dyr. A. Dołyckiego, Gustaw Chorjan (tenor) i Marja Wilkomirska (akomp.) W przerwie kwadrans literacki, Kornel Makuszyński „Niedźwiedź z Lysej Polany” (tr. z W-wy). 22.00—22.15 Feljton p. t. „Życie i zegarek” — wygl. p. Helena Buczyńska (tr. z W-wy) 22.15—22.30 Kom. meteorologiczny, sportowy i policyjny (tr. z Warszawy). 22.30—23.00 Utwory fortepianowe w wykonaniu St. Niedzielskiego (tr. z W-wy). 23.00—24.00 Muzyka lekka i taneczna z Warsz.

przekazał całą sprawę urzędowi prokuratorowskiemu.

W rezultacie Przywarski i Pigieli zostali pociągnięci do odpowiedzialności karnej i w dniu wczorajszym stanęli przed sądem okręgowym, który sprawę tę rozwał pod przewodnictwem sędziego Halickiego, w asyście sędziów Kubiaka i Brauna. Oskarżał prokurator Kozłowski.

Pigieli i Przywarski nie przyznali się do winy.

Przywarski twierdził, że niedokładności kasowe powstały nie z jego winy i że nie tknął skarbowych pieniędzy. Pigieli oświadczył sądowi, że dopiero w dniu kontroli dowiedział się o całej sprawie i nie był w żadnym kontakcie z sekwestratorem.

W charakterze świadków wezwano kilkunastu urzędników skarbowych z naczelnikiem Żmigrodzkim na czele. Ze względu na to, że jeden z najważniejszych świadków, b. urzędnik skarbowy Nikonorow, nie stawił się na rozprawę, sąd postanowił wysłać po niego policję, by go sprowadziła na sprawę.

Po doprowadzeniu świadka został on zarówno jak i inni świadkowie przesłuchany. Po zamknięciu przewodu sądowego i wysłuchaniu przemówień stron sąd wydał wyrok skazujący obu oskarżonych po 1 roku więzienia.

Ani grosza kredytu

bez zasięgnięcia informacji w Biurze

„WYWIAD KREDYTOWY”

Największe w Łodzi Biuro Informacji kredytowych — 1500 własnych korespondentów w kraju i zagranicą
SRODMIEJSKA Nr. 20 (Cegielniana 15)
tel. 129-30.

„HAZOMIR”

Al. Kościuszki 21.

W ROSZ-HASZONO i JOM-KIPUR

odprawione będą nabożeństwa świąteczne. Karty wstępu otrzymać można w lokalu Tow. codziennie od 10 rano do 8 wiecz.

Kto nie płaci.

Upadłości i nadzory z całej Polski

W sprawie nadzoru sądowego nad firmą „Polski Bank Przemysłowy Sp. Akc.” w Warszawie, oddziały którego znajdują się w Łodzi, Gdyni, Drohobyczu, Borysławiu, Krakowie, Krośnie, Gorlicach, Lwowie, Stryju, który jak wiemy niedawno uzyskał trzymiesięczne odroczenie wypłat, obecnie zarządzone zostało otwarcie postępowania układowego, ponieważ Bank ten nie jest w stanie całości zaspokoić swoich wierzycieli. Sprawdzenie pretensji ma się odbyć w Centrali B-ku w Warszawie, przy ul. Senatorskiej 42 w następnym terminach. Dla wierzycieli z Warszawy, Łodzi i Gdyni 7, 8, 9, 10 i 11 września, z Drohobycza, Borysławia, Krakowa, Krosna, Gorlic, Lwowa, oraz Stryja 15, 16, 17, 18 i 19 września.

W sprawie nadzoru sądowego nad firmą „Polski Bank Przemysłowy Sp. Akc.” w Warszawie, Oddział którego znajduje się w Łodzi, Gdyni, Drohobyczu, Krakowie, Krośnie, Gorlicach, Lwowie, Stryju, który jak wiemy niedawno uzyskał odroczenie wypłat na trzy miesiące, obecnie zarządzone zostało otwarcie postępowania układowego, ponieważ Bank ten nie jest w stanie w całości zaspokoić swoich wierzycieli. Sprawdzenie pretensji wierzycieli ma się odbyć w Centrali Banku w Warszawie przy ul. Senatorskiej 42 w następujących terminach. Dla wierzycieli z Warszawy, Łodzi i Gdyni 7, 8, 9, 10 i 11 września, z Drohobycza, Borysławia, Krakowa, Wrośna, Gorlic, Lwowa, oraz Stryja 15, 16, 17, 18 i 19 września.

Poza tem niżej podane firmy, które również przedtem otrzymały odroczenie wypłat na 3 miesiące, obecnie uzyskały zgodę Sądu na otwarcie postępowania układowego.

W Bydgoszczy ogłoszono upadłość i likwidację „Ręczkawski, Kemnitz i Ska: Spółka handl. likwidacji, oraz firmie Fr. Adamczak” Sp. z o.s. (Zbożowy Rynek 3).

W Wilnie udzielono odroczenia firmie „Zygmunt Nagrodzki”.

W Piotrkowie w sprawie firmy „L. maszowska Fabryka Wyrobów Sukieniczych D. Bornestein S. A.” która uzyskała odroczenie wypłat, a następnie zgodę Sądu na otwarcie postępowania układowego ma odbyć się w dniu 16-go września o godz. 12 w poł. ostateczne w sprawie wierzycieli w kwestji zawarcia układowego.

HENRYK PFEFFER Z powodu przeprowadzki WIELKA WYPRZEDAŻ

Piotrkowska 111.

tylko do 15 b. m. po cenach znacznie niższych (od 20—70 proc.)

PALTA jesienne i letnie specjalne serje od zł. 60.—. **UBRANIA** pierwszorzędne kamgarnowe, szewiotowe i sztrajchgarnowe od zł. 60.—. **OBUWIE** specjalne serje od zł. 25.—. **KAPELUSZE:** Borsalino, Habig, Scott od zł. 50.—. **KOSZULE** od zł. 10.—. **KRAWATY** od zł. 4.—. Skarpetki od zł. 2.50.—. Wyroby wełniane, trykotaże, pulowery, piżamy, rękawiczki i pończochy po znacznie niższych cenach.

Chcąc bezwzględnie oczyścić skład z artykułów ubiegłych sezonów postanowiłem sprzedawać za bezcen. Odwiedzenie sklepu nie obowiązuje do kupna. Towary tylko pierwszorzędnej jakości.

PARCELACJA LETNISKOWA w lesie sosnowym MAJĄTKU DRUŻBICE

PARCELE SPRZEDAJE SIĘ OD 20 DO 40 GROSZY ZA METR KW. NA 2-LETNIE SPŁATY

Miejscowość piaszczysta, sucha, zdrowotna i bardzo ładna. PLAŻA NAD JEZIOREM. Las w wieku 60 lat. — Pierwsze parcele sprzedane w roku zeszłym.

obecnie sprzedaje się drugą i ostatnią część lasu.

Komunikacja bardzo dogodna, co 2 godziny wychodzi autobus z Łodzi przez Pabjanice, Drużbice do Bełchatowa i z powrotem.

Dla obejrzenia i zamówienia działek, odjazd do lasu w każdą niedzielę i święta z Pabjanic o godzinie 9.30 rano.

Wiadomości udzielają: 1) w Łodzi biuro informacji telefon 111-08 ulica Piotrkowska Nr. 81, poprzeczna oficyna 1-sze piętro, 2) w Łodzi Stanisław Zawierucha, Targowa Nr. 23, m. 4 róg Nawrot, 3) w Piotrkowie biuro mierniczego przysięgłego Leopolda Pajdowskiego, ul. Piłsudskiego Nr. 65, 4) w Pabjanicach W. Nychter, ul. Szkolna Nr. 3, 5) w Drużbicach administrator majątku, dom Władysława Adlera.

Gimnazjum humanistyczne żeńskie im. Elizy Orzeszkowej

w Łodzi, Al. Kościuszki 21, tel 141-91.

w bieżącym roku szkolnym będzie otwarta klasa Ao dla dzieci od lat 5-ciu. Zapisy przyjmuje kancelarja codziennie od 9—2.

Dyrektorka: B. Chorąży-Chrupkowa.

Dr. med.

Kopciowski
powrócił.
Moniuszki 5,
telefon 106-83.

Kursy Handlowe

Zw. Zaw. Handlowców Polskich
w Łodzi
Cegielniana 42 w lokalu Państw.
tel. 209-79 Szkoły Handlowej.

Zapisy codziennie od 9—14 i 17—20.

PATENTY.

Sprzedajcie wasze amerykańskie patenty albo wynalazki przez wystawę...

Dr. Z. Pinczewska

DOKTOR H. Wołkowyski

Dr. med. M. ROZENTAL

Dr. G. RYDZEWSKI

Dr. med. REICHER

„RUF“ SKRÓCONA KSIĘGOWOŚĆ SZWAJCARSKA

Dr. R. Pfeiffer

Nowoczesne kartoteki

DŹWĘKOWE KINO MIMOZA

Dr. med. Niewiażski

Dr. Ładunowski

Dr. med. SOMMER

Dr. med. Rózaner

Dr. med. KARALUCHY PRUSAKI

Mieszkanie 5-cio pokojowe

Mieszkanie 6-cio pokojowe

JAN KIEPURA i BRYGIDA HELM

Z Prawami Gimnazjów Państwowych GIMNAZJUM MĘSKIE

Gimnazjum Żeńskie i Przedszkole „Świat Dziecięcy”

Gimnazjum Żeńskie Marji Hochsteinowej

Z prawami gimnazjów państwowych Gimnazjum Żeńskie Józefa Aba w Łodzi

Tylko z 1-ej ręki zakupujecie opał... WĘGIEL KOKS

DR. MED. M. Warhaft

Lekarz-dentysta Jakób Rotenberg

Bronisława GRANASOWA

Lekarz-dentysta J. ROSEN

Z. SZWALBE

Lekarz-Dentysta Stanisław Gelberg

Mieszkanie frontowe

Powłocery

Wł. Salonu Kosmetycznego JACQUELINE

NA SEZON SZKOLNY! POLECA PO CENACH NAJNIŻSZYCH

Ogłoszenie. Syndycy Tymczasowi Masy Upadłości...

ODPIS. DECYZJA. W IMIENIU PRZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PENSJONAT ELBINGERA, ŁASK.

HALINA WALDMANÓWNA

„OLLA” PREZERWATYWY

SZYLDY

Nauczyciel

Żarówki

do lampek na schody, na korytarze, 5-0 i 10-0 wattowe „VITA 5” „VITA 10” niezrównanej gwarantowanej wytrzymałości poleca Fabryka żarówek „ARGON” Łódź, ulica Św. Anny nr. 14, telefon 230-62. Punkty sprzedaży: firma „Bristol”, Piotrkowska 89, „Argon”, Św. Anny 14, tel. 230-62.

Do akt Nr. E. 1290, 1291, 1279, 1278, 1276, 1275 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, LEONARD NABOROWSKI, zam. w Łodzi przy ul. Główniej nr. 17, na zasadzie art. 1030 UPC ogłasza, że w dniu 16 września 1931 r. o godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Napiórkowskiej Nr. 7, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Jana Baranowskiego i składających się z maszyny drukarskiej z kołem do kręcenia marki „Marinoni”, oszacowanych na sumę zł. 1000.— Łódź, dnia 24 sierpnia 1931 r. Komornik Leonard Naborowski.

Do akt Nr. 1613 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, STEFAN GÓRSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr. 9, na zasadzie art. 1030 UPC ogłasza, że w dniu 11 września 1931 r. o godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Pomorskiej Nr. 41a, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy Trójkąt wł. Jakób Fuks i S-ka i składających się z różnych mebli oszacowanych na sumę zł. 500 Łódź, dnia 10 sierpnia 1931 r. Komornik Stefan Górski.

Do akt Nr. E. 1900 1930 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, FELIKS HARASIMOWICZ, zam. w Łodzi przy ul. Gdańskiej nr. 38 na zasadzie art. 1030 UPC, ogłasza, że w dniu 14-go września 1931 roku o godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Kilińskiego 142, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Cecylii Zatorskiej i składających się z mebli oszacowanych na sumę zł. 1060.— Łódź, dnia 3 września 1931 r. Komornik Feliks Harasimowicz.

Do akt Nr. 1305 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, FELIKS HARASIMOWICZ, zam. w Łodzi przy ul. Gdańskiej nr. 38 na zasadzie art. 1030 UPC, ogłasza, że w dniu 2 października 1931 roku o godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza nr. 165 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Masy Upadłości firmy „Robert Lieske” i składających się z różnych towarów oszacowanych na sumę zł. 510.— Łódź, dnia 27 sierpnia 1931 r. Komornik Feliks Harasimowicz.

Do akt Nr. 937 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Brzezinach, Zygmunt Gendaszewski, zam. w Brzezinach, na zasadzie art. 1030 UPC, ogłasza, że w dniu 22 września 1931 r. o godz. 10 rano w Zalesiu, gm. Gądkówek odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Leona Witkowskiego i składających się z dwóch koni oszacowanych na sumę zł. 490.— Brzeziny, dnia 20 sierpnia 1931 r. Komornik Zygmunt Gendaszewski.

Do akt Nr. 922-3-4-7 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Brzezinach, Zygmunt Gendaszewski, zam. w Brzezinach, na zasadzie art. 1030 UPC, ogłasza, że w dniu 23 września 1931 r. o godz. 10 rano w Rewicy A gm. Popień, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Spadk. zm. Wincentego Świderka w osobie wdowy Józefy Świderkowej i składających się z inwentarza żywego i martwego, oszacowanych na sumę zł. 518.— Brzeziny, dnia 22 sierpnia 1931 r. Komornik Zygmunt Gendaszewski.

TORNISTRY szkolne

Teczki, Futerały i Walizy z oryg. fibry wulkaniz. Bronisław Grabski Zakątna 59/61.

Do akt Nr. 832 1931 r. **OGŁOSZENIE.** Komornik Sądu Grodzkiego w Brzezinach, Zygmunt Gendaszewski, zam. w Brzezinach, na zasadzie art. 1030 UPC, ogłasza, że w dniu 24 września 1931 r. o godz. 10 rano w Brzezinach przy ul. Koliuskowskiej odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Josefa Melamuda i składających się z mebli oszacowanych na sumę zł. 746.— Brzeziny dnia 25 sierpnia 1931 r. Komornik Zygmunt Gendaszewski.

Kupno i sprzedaż

DO SPRZEDANIA sztory, kapa na 2 łóżka, obrus ręcznej roboty filet. Pomorska 30, m. 12.

PROSTOWNIE sprzedam za 50 zł. Kilińskiego 88, m. 2.

UBIORY meskie, damskie, obuwie, swetry na wyplate, Piotrkowska 37, III wieście, I piętro.

KUPIE dynamo, stożdzieści volt, piętnaście amper lub motorek 2 konie. Prąd stały. Zgłoszenia Kalisz, ul. Prosta 3, m. 4, Bender.

ROLWAGI, towarowa bryka, sprzedam, Kilińskiego 32.

KUPIE motory elektryczne, Jednokonne, natychmiast potrzebny. Zakład elektrotechniczny, Piotrkowska 154.

PLACE w dużym i małym rozmiarze do sprzedania przy ul. Młynarskiej. Informacje Młynarska 46.

KILKA placów położonych na ulicy Przemysłowej w pobliżu ul. Brzezińskiej do sprzedania. Wiadomość u właściciela Przemysłowa nr. 11. Komunikacja tramwajowa Nr. 1 i 6.

Lokale

MIESZKANIA 1, 2, 3, 4 i 5 pokojowe w nowych i starych domach z wygodami, pokoje umeblowane z klatki schodowej poleca Biuro „Geguz”, ul. Piotrkowska 81, tel. 105-39.

MIESZKANIA w starych domach oraz za komorne miesięczne lokale biurowe, handlowe, fabryczne, sklepy, pokoje z klatki schodowej, umeblowane, domy, wille, place poleca Biuro „Poiruch”, Al. Kościuszki 27, tel. 141-01.

Pokój słoneczny, frontowy, umeblowany zaraz do wynajęcia. Śródmiejska 39, m. 15, (dawn. N. Cegielińska 7) 5

POKOJ frontowy, umeblowany, telefon — tylko solidnemu panu do wynajęcia. Piotrkowska 83, m. 10.

POKOJE umeblowane, bez mebli, z używalnością kuchni, dla małżeństw, dla przyjezdnych, dla uczniów, pokoje z klatki schodowej urządzone gabinety dla lekarzy, adwokatów we wszystkich kierunkach miasta, poleca biuro „Polruch” Al. Kościuszki 27, tel. 141-01 Biuro czynne od 8 rano do 9 wieczór 30

6 POKOJÓW komfortowych, tanie komorne, dzielnica Przejazd—Piotrkowska odnajme. Telefon 136-60 od 1 do 4-ej.

POKOJ kompletnie umeblowany ze specjalnym wejściem dla Izraelitów do wynajęcia. Cmentarna 3, front III p., m. 17.

POKOJ kawalerski, wejście niekrepujące natychmiast do wynajęcia, ulica Przejazd 49, m. 6.

POKOJ duży frontowy umeblowany, niekrepujące wejście z używalnością kuchni lub bez, wygody do odnawiania. Śródmiejska 100, m. 2 (dawn. Nowo-Cegielińska).

POKOJ umeblowany niekrepujące wejście z wygodami wynajme. Narutowicza 42, m. 15. Obejrzeć w godz. 13.30 do 15 i 19—21.

CIĘPLY, słoneczny, umeblowany pokój z wygodami do wynajęcia. Gdańska 35, m. 7.

CENTRUM miasta! Do wynajęcia umeblowany pokój słoneczny z utrzymaniem dla jednej ew. dwóch osób z telefonem i wszystkimi wygodami Traugutta 14, m. 8.

POKOJ skromnie umeblowany przy inteligentnej rodzinie odnajme, ewent. z utrzymaniem lub z obiadami. Narutowicza 47, m. 16.

POKOJ do wynajęcia. Cena przystępna. Może być z całodziennym utrzymaniem. Szkolna 22, m. 7.

POKOJ umeblowany z telefonem do wynajęcia (może być z utrzymaniem) Zawadzka 46, front, m. 7.

LADNY frontowy pokój z oddzielnym wejściem do wynajęcia. Ickowicz, Zełromskiego 13.

Dr. med Heller

chor. skórne i weneryczne **NAWROT 2** Tel. 179-89. przyjm. do 10 rano i od 4—8 dla pań spec. od 4-5

Dr. med. Maltrecht

Chor. skórne weneryczne Telefon 245-21. **Piotrkowska 10** Przyjmuję od 8-11 r. od 1-3 po poł. i od 6—9 wiecz. W niedziele i święta od 9—12.

CAŁA NAGA

UWAGA: Meble zeszytanych fasonów są zniżone w cenie o 50%

Prawda wyszła na jaw, że **MEBLE** firmy: **S. Salomonowicz i Ska.** Narutowicza 13, tel. 137-60

są najlepsze w gatunku i w cenie najtańsze

POKOJ ładnie umeblowany z niekrepującym wejściem dla pana do odnawiania od 15 b. m. Gdańska 37, m. 8, od 10 do 5-ej.

6 POKOJ duży frontowy, I piętro, niekrepujące wejście z telefonem 110-84. Narutowicza 31, m. 5.

DO WYNAJĘCIA jeden, dwa pokoje umeblowany dla 1 lub 2 osób, albo małżeństwa. Piotrkowska 112, m. 6.

DO WYNAJĘCIA frontowy, słoneczny, umeblowany pokój. Lipowa 27, m. 6 14.

MIESZKANIE słoneczne do oddania: pokój z kuchnią, korytarzem. Świeżo wyremontowane. Wiadomość Kilińskiego 180, m. 19 do 4-ej godziny.

POKOJ dwuokienne, fr. I p. z meblami lub bez. Śródmiejska 38, m. 5 do wynajęcia.

PIEKNE 5-pokojowe, suche, słoneczne mieszkanie, wyjątkowo komfortowy rozkład, wszelkie wygody, służbowy, 2 komórki, w starym domu, idealnym centrum, zaraz do oddania Zielona 3, front, m. 9. Obejrzeć tylko godz. 1—5.

Rury neonowe

ze szkła niepekającego „Pyrex” w czterech kolorach zasadniczych oraz żółto-zielonym zmiennym w formie liter i ornamentów 2-letnia gwarancja trwałości poleca Fabryka żarówek „ARGON”, Łódź, ulica Św. Anny nr. 14, telefon 230-62.

2 POKOJE z kuchnią, słoneczne 3-cie piętro, w okolicy Sienkiewicza i Główniej — odstąpię tanio chrześcijanowi. Wiadomość: Tel. 198-65 od 8 do 12-ej i od 2—6-ej.

POKOJ z całodziennym utrzymaniem (dla pani, uczelnicy) do wynajęcia. — Wiadomość: Tel. 115-25.

DO WYNAJĘCIA 2 pokoje z oddzielnym wejściem zaraz z meblami lub bez. 6-go Sierpnia 30, m. 9.

POKOJ dla inteligentnego pana od zaraz, ewent. z całodziennym utrzymaniem. Śródmiejska 28, m. 7.

UMEBLOWANY pokój do oddania pani. Kilińskiego 42, m. 17 I piętro.

PRZYJMĘ uczernice na mieszkanie z całodziennym utrzymaniem (izr.) Cena przystępna. Tramwajowa 3, m. 9.

Posady

SAMODZIELNY farbiarz ne welne, ba welne, trykotaże, garderobę i skórki futrzane poszukuje stanowiska. Łask, oferty pod „Samodzielny” do Republiki

BUCHALTER - bilans, biegły polskoniem. korespondent dobrze obeznany z nowoczesnymi metodami buchalterii spraw, podatkowych, organizacja biurowa oraz statystyka poszukuje godziwej zajęci wieczorowe. Łask, of. sub. „Bilans podatkowy”.

NAUCZYCIELKA szkoły powszechnej poszukuje lekcji przedmiotów oraz muzyki; może być wziętą za mieszkanie i obiady. Oferty pod „D.”.

RUTYNOWANY buchalter bilansista (żyd) korespondent polsko - niemiecko - rosyjski poszukuje zajęcia na kasałeczce kasy chorych, dowód też kilka godzin dziennie. Zgłoszenia sub. „Sigma”.

ZAROBEK 400 do 500 zł. miesięcznie znajdują pracownicy umysłowi, fizyczni i bezrobotni. Bez wkładu i fachowości natychmiastowy dochód zapewniony. Zgłoszenia „Gozakred” Lwów, Wałowa 11a.

POTRZEBNA inteligentna wychowawczyni na przychodnie do 10-letniego chłopca ze znajomością hebrajskiego. Przejazd 1, „Ewa”

SŁUŻACA z dobrymi świadectwami poszukiwana. Zgłaszać się od 2 do 5 po poł. Narutowicza 36, Fajnberg.

SAMODZIELNY snowacz na gnieździe organzjin jedwab. poszukuje stałego zajęcia. Oferty do „Republiki” pod „Snowacz”

POTRZEBNA zdolna sklepowa do składu wędlin, obeznana w tym fachu ul. Kilińskiego 100, A. Kotecki.

ABSOLWENT wyższej szkoły handlowej, władający niemieckim i angielskim po powrocie z Londynu pragnie błąć posadę buchaltera i korespondenta. Oferty pod „G. M. G.”

AKWIZYTORZY portretowi zdolni prezentatywni potrzebni. Zgłoszenia: Zachodnia 36, m. 12, godz. 16—18.

INTELEKTUALNA wychowawczyni z muzyką poszukuje kondycji od zaraz. skromne wymagania. Dzwonić 217-29.

Rozmaite

„AUTO-REMONT” wynajmuje samochody cjezarowe. Łódź, Nowo-Zarzewska 44. Telefon 217-45.

ZAKOPANE, „Palace” komfortowy hotel-pensjonat poleca pokoje po cenach bezkonkurencyjnych.

DO MATRYKUL 6 fotografii retuszowanych i złoty. Zakł. fotogr. „Sztuka” Zamenhofa 1, róg Piotrkowskiej

KRYNICA Pensjonat „Jurand” pod zarządem T. Rubinsztajnowej przyjmuje zamówienia na wrzesień. Pokój z utrzymaniem dziennie od 10 zł.

INTELEKTUALNA rodzina przyjmie 2 uczniów (uczernice) z całodziennym utrzymaniem. Śródmiejska 28, m. 7.

PRZYBLAKAŁ się wyżeł bronzowy, białe łaty do odebrania za zwrotem kosztów. Zakątna 47, Drebert.

Zagubione dokum.

ZAGINĘŁY weksle: I—50 zł. pl. 25.11. 1931 r. na zlecenie L. Alzena, wystawca M. Mozelis, Łódź, Piotrkowska 182. II. — 50 zł. pl. 3 grudnia 1931 r. na zlecenie Kaca, wystawca Baranowski, Łódź, Zielona 57. 3. Protest zł. 100, Zbąszyn, pl. 25. 8., wystawca Ed. Hermanowski, zlecenie Fr. Gogulski, żyro firma „Cement”. 4. 100 zł. pl. 13. 11. 1931 r. na zlecenie I. M. Kwaśnera, wystawca R. Kwaśner w Gdańsku, żyro firmy Wrzeźciana. 5. Trzy po zł. 50 pl. 23.10., 23.11. i 23.12., na zlecenie I. Rychtera, wystawca I. Abersztajn, Łódź, Południowa 1. Weksle powyższe unieważniam. I. Rychter Łódź, Podrzeczna nr. 31.

ZGUBIONO protestowany weksel na 100 zł. wyst. Stefan Chłczewski, zam. w majątku Pomianowo - Dziezki, poczta Płońsk, pl. 15.10. - 30 r. zlec. A. Chabego. Weksel unieważnia się. Łask, znalazca zwróci za wynagrodzeniem A. Chaba, Kamienna 14.

IZRAEL Abram Jurkiewicz, zagubił na kasałeczce kasy chorych, dowód też samości, kartę rowerową. Znalazca przesylny jest zwrócić Zielona 22.

SZPRYNCA Pik, Śródmiejska 30, zgubiła świadectwo szkolne V-ej klasy Gimn. Wolfsońowej w Łodzi.

ZAGINĘŁA legitymacja wydana z fabryki I. K. Poznamskiego na imię Władysława Banasiak.

WEKSEL na zł. 100 wystawiony w Łodzi d. 7. 8. 1931 r. płatny w Radoszycach, d. 11. 10. 1931 r. na zlecenie Chłaska Bławata w Łodzi. Ogrodowa Nr. 1, żyro Henocha Kausztama w Ozorkowie z podpisem Szymon Tencelbaum. Weksel unieważnia się.

Nauka i wychowanie

FRANCUSKIEGO udziela Irena Jarblum, Dr. Fil. Uniwersytetu Paryskiego 60. Kilińskiego 43.

Język witalowy polski. Pr. szkół państwowych. Hebrajski na w. sokości zadania — pr. żyd. szkół średnich. Przyjmuję się zapisy w wycieczki i uczniowie do wszystkich klas. Do zakładu Irelbowski, przy muzeum dzieci w wieku 3 i do 7 lat. Specjalna klasa dla rozwiniętych dzieci od 5 1/2 lat. Dla dzieci niezamężnych oraz fizycznie słabych istnieje szkoła — popołudniowa — frekwolowa ul. 50 1/2 ulgi

Sekretariat załatwia w następstwie rodziców przestępstwa dzieci z innych szkół, jakoteż wszelkie sprawy wobec władz szkolnych (sterwane i inne wzwanian).

7-10 klasowa SZKOŁA koedukacyjna

Zakład Freblowski KACNELSON-NACHUMOW Pomorska 20. tel. 183-40 tel. 183-40 tel. 183-40 Zapisy w 6-ciu, popołudn. od 5. 8. wieczór.

UCZ SIĘ języków obcych. Francuskiego, niemieckiego, angielskiego metoda „Globus”, która jest najłatwiejsza, a nauka tylko kosztuje 20 gr. dziennie. Prospekt bezplatnie. Na odpowiedź znaczek „Studjum”, Kraków, ulica Karmelicka 35.

POSZUKUJE nauczycielki (la) francuskiego—rodowitej francuzki (za). Oferuję z podaniem warunków do Republiki sub. „Piline”.

MADEMOISELLE Marie enseigne anglais francais allemand, Traugutta 2, I p. fr.

PRZYJĘCIA na wyższe uczelnie francuskie i belgijskie z maturą lub bez załatwia szybko Miss Mary od 5—8 Traugutta 2. I p. fr.

Żarówki

do numerów domowych 3-y świecowe **„VITA 3”** niezrównanej gwarantowanej trwałości 1.80 zł. za sztukę poleca Fabryka żarówek „ARGON” Łódź, ulica Św. Anny nr. 14, telefon 230-62.

Redakcja i Adm. Piotrkowska 49, Godz. przyjęć Redakcji 6—7 po poł. Tel. Adm. 122-14. Tel. Red. 127-24, 136-43, 136-44, 189-00. Tłocznią: 180-80. Konto P. K. O. „Wyd. Republika” 68-149

Prenumerata „Il. Republiki”

od 1 lutego 1931 roku wynosi w Łodzi 4.00 za odnośnienie do domu 40 gr. z przesyłką pocztową w kraju zł. 5.50, zagranicą zł. 10. „Express” i „Republiki” wraz z odnośnieniem 7.00 złotych.

Ogłoszenia:

z zaślub. po tekście 10 zł. zagraniczne o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia specjalne o 50 proc. drożej. Drobne 15 gr. — Najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia adwokatów rvczałtem 25 zł.

ZWYCZAJNE: 12 gr. za wiersz milimetry (na stronie 10-szpalt) **W TEKSCIE:** 50 gr. za wiersz milimetry (na stronie 4-szpalt) **NA STR.** 1-ej zł. 2.— za wiersz milimetry (na stronie 4-szpalt). **NEKROLOGI:** 40 gr. za wiersz milimetry (na stronie 4-szpalt). Zarecz ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. Omwki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upowazniają do zadanania zwrótu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia

Sluszne reklamacje beda uwzjedniwane, o ile wniesione beda najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania sie pierwszego ogłoszenia, lub niezwłocznie po ukazaniu sie drugiego z zedon ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. Omwki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upowazniają do zadanania zwrótu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia

Za wydawcę: Wydawnictwo „Republika”, Sp. z ogr. odp. i redaktor odp. w. Wacław Smólski. W druk. „Republiki”, sp. z ogr. odp. w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.